

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام)
به انضمام صورتهای مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

سازمان حسابرسی

شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام)

فهرست مندرجات

شماره صفحه	عنوان
(۱) الی (۷)	گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۱ الی ۳۷	صورت‌های مالی

سازمان حسابرسی

**گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی
به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام
شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام)**

**گزارش نسبت به صورتهای مالی
مقدمه**

۱- صورتهای مالی شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام) شامل صورت وضعیت مالی به تاریخ ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸ و صورتهای سود و زیان، تغییرات در حقوق مالکانه و جریانهای نقدی آن برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور و یادداشتهای توضیحی ۱ تا ۳۸ توسط این سازمان، حسابرسی شده است.

مسئولیت هیئت مدیره در قبال صورتهای مالی

۲- مسئولیت تهیه صورتهای مالی یاد شده طبق استانداردهای حسابداری، با هیئت مدیره شرکت است. این مسئولیت شامل طراحی، اعمال و حفظ کنترلهای داخلی مربوط به تهیه صورتهای مالی است به گونه ای که این صورتهای عاری از تحریف بااهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه باشد.

مسئولیت حسابرس و بازرسی قانونی

۳- مسئولیت این سازمان، اظهار نظر نسبت به صورتهای مالی یاد شده براساس حسابرسی انجام شده طبق استانداردهای حسابرسی است. استانداردهای مزبور ایجاب می کند این سازمان الزامات آیین رفتار حرفه ای را رعایت و حسابرسی را به گونه ای برنامه ریزی و اجرا کند که از نبود تحریف بااهمیت در صورتهای مالی، اطمینان معقول کسب شود. حسابرسی شامل اجرای روشهایی برای کسب شواهد حسابرسی درباره مبالغ و دیگر اطلاعات افشا شده در صورتهای مالی است. انتخاب روشهای حسابرسی، به قضاوت حسابرس، از جمله ارزیابی خطرهای تحریف بااهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه در صورتهای مالی، بستگی دارد. برای ارزیابی این خطرها، کنترلهای داخلی مربوط به تهیه و ارائه صورتهای مالی به منظور طراحی روشهای حسابرسی مناسب شرایط موجود، و نه به قصد اظهار نظر نسبت به اثربخشی کنترلهای داخلی واحد تجاری، بررسی می شود. حسابرسی همچنین شامل ارزیابی مناسب بودن رویه های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری انجام شده توسط هیئت مدیره و نیز ارزیابی کلیت ارائه صورتهای مالی است.

این سازمان اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده، برای اظهارنظر مشروط نسبت به صورتهای مالی، کافی و مناسب است.
همچنین این سازمان مسئولیت دارد به عنوان بازرسی قانونی، موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه شرکت و نیز سایر موارد لازم را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

مبانی اظهارنظر مشروط

۴- در خصوص سرفصل حسابهای دریافتنیها و پیشپرداختها به شرح یادداشتهای توضیحی ۱۶ و ۱۸ موارد ذیل قابل ذکر است:

۴-۱- سرفصل مذکور به ترتیب شامل مبالغ ۴۳۲ میلیارد ریال و ۵۳ میلیارد ریال ارقام راکد و سنواتی می باشد که برخی از ارقام پیشپرداختها ماهیت هزینه ای داشته و علیرغم اقدامات انجام شده تسویه یا وصول نشده است و از این بابت صرفاً مبلغ ۲۴۲ میلیارد ریال کاهش ارزش درحسابها منظور گردیده است. همچنین مبلغ ۲۰ میلیارد ریال طلب از شرکت خدمات مسافرتی و جهانگردی آپادانا پرواز بابت فروش لاشه بدنه ۲ فروند هواپیما در سال ۱۳۹۱ با اقساط ۵ ساله می باشد که علیرغم تحویل لاشه بدنه مذکور تا تاریخ این گزارش وصول نشده است.

۴-۲- سرفصل مذکور شامل مبلغ ۵۶۴ میلیارد ریال طلب سنواتی از شرکتهای سماتراول، مبارکه کویت و شرکت ۸۰ Q بابت فروش بلیط و پیشپرداخت تعمیر ۳ دستگاه موتور فوکر ۱۰۰ و ارزش کارشناسی موتورهای مزبور، با توجه به شرایط بین المللی در کشور آمریکا توقیف گردیده، می باشد که بعلت عدم دریافت تضمین کافی، امکان بازیافت مبالغ فوق برای این سازمان محرز نگردیده است.

باتوجه به مراتب فوق، هرچند ایجاد کاهش ارزش بابت موارد فوق در حسابها ضروری است، لیکن بدلیل عدم کفایت شواهد و مدارک موجود، تعیین میزان تعدیلات لازم در حال حاضر برای این سازمان مقدور نبوده است.

۵ - با توجه به یادداشت توضیحی ۱۴، به رغم سرمایه‌گذاری ۵۰ درصدی در شرکت فرعی آرمان پخت، برخلاف استانداردهای حسابداری، صورتهای مالی تلفیقی گروه ارائه نگردیده و همچنین سرمایه‌گذارها در شرکت وابسته خدمات هوایی سامان با درصد مالکیت ۲۰ درصد و بهای تمام شده ۱۵۷ میلیارد ریال، علیرغم نفوذ قابل ملاحظه، براساس ارزش ویژه در صورتهای مالی منعکس نشده است. بدلیل عدم ارائه صورتهای مالی شرکتهای مذکور، تعیین مبلغ قطعی تعدیلات، برای این سازمان امکانپذیر نگردیده است.

۶ - اهم نکات قابل ذکر در خصوص وضعیت مالیاتی شرکت با توجه به یادداشت توضیحی ۲۵، به شرح زیر می‌باشد:

۶-۱ - بابت مالیات عملکرد سالهای ۱۳۹۰، ۱۳۹۲، ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۷ طبق رأی هیئت حل اختلاف مالیاتی و برگهای تشخیص و قطعی صادره جمعاً مبلغ ۱٫۰۹۱/۲ میلیارد ریال، بابت مالیات تکلیفی سال ۱۳۹۰ نیز طبق رأی هیئت حل اختلاف مالیاتی به مبلغ ۵۹/۳ میلیارد ریال و بابت مالیات بر ارزش افزوده سالهای ۱۳۸۷ الی ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ براساس برگهای مطالبه صادره جمعاً به مبلغ ۱۴۴/۶ میلیارد ریال بیش از دفاتر شرکت مطالبه شده است. شرکت به دلیل اعتراض نسبت به نحوه تشخیص مالیات، ذخیره‌ای در حسابها منظور ننموده است.

۶-۲ - عملکرد سال ۱۳۹۸، باتوجه به سود ابرازی به مبلغ ۸۱ میلیارد ریال، ذخیره‌ای در حسابها منظور نگردیده است. باتوجه به سوابق مالیاتی شرکت و وجود برخی هزینه‌های غیرقابل قبول مالیاتی، احتساب ذخیره در حسابها ضروری است.

هرچند تعدیل حسابها از بابت موارد مطروحه ضروری است، لیکن تعیین میزان قطعی آن در حال حاضر مقدور نبوده و موکول به رسیدگی و اعلام نظر نهایی مسئولین امور مالیاتی می‌باشد.

۷ - با توجه به یادداشت توضیحی ۱۲، سرفصل دارایی ثابت مشهود شامل بهای تمام شده مبلغ ۳٫۶۴۱ میلیارد ریال ارزش (ارزش دفتری ۲٫۷۰۸ میلیارد ریال) قطعات سرمایه‌ای تعمیراتی Spare می‌باشد که با توجه به عدم نگهداری سیستم اموال امکان ردیابی و مطابقت با دفاتر، برای این سازمان میسر نگردیده و همچنین بخشی از قطعات مزبور، شامل ۲۲٫۷۳۹ قلم به ارزش یک ریال و صفر ریال در سیستم نرم‌افزار آمیکاس منعکس می‌باشد که ارزش آنها تعیین

نشده است. مضافاً استهلاک قطعات سرمایه‌ای تعمیراتی و Spare براساس نرخ ۵ درصد محاسبه شده در صورتیکه می‌بایست این قطعات همانند نرخ استهلاک هواپیما مستهلاک گردد. با توجه به مراتب فوق و عدم دسترسی به شواهد و مدارک لازم، تعیین تعدیلات احتمالی بر صورتهای مورد گزارش، این سازمان امکانپذیر نگردیده است.

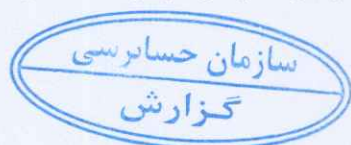
۸ - سرفصل داراییهای ثابت مشهود، شامل مبلغ ۱۰۹ میلیارد بهای تمام شده ۱۰ فروند هواپیماهای شرکت (ارزش دفتری ۴۳۰ میلیارد ریال) می باشد که بدلیل نیاز به موتور و قطعات یدکی زمینگیر شده اند و باتوجه به شرایط کنونی و عدم تامین قطعات مورد نیاز منافع اقتصادی آتی و بازیافت کامل بهای تمام شده هواپیماهای مزبور متصور نمی‌باشد. همچنین پاسخ تائیدیه ارسالی از شرکت بیمه ملت حاکی از مبلغ ۱۸۴۵ میلیارد ریال مغایرت نامساعد می‌باشد. بدلیل عدم دسترسی به ارزش بازیافت داراییهای فوق و همچنین به رفع مغایرت تائیدیه ارسالی فوق، تعیین آثار تعدیلات احتمالی در حال حاضر برای این سازمان امکانپذیر نمی‌باشد.

اظهاری نظر مشروط

۹ - به نظر این سازمان، به استثناء آثار موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۶ و همچنین به استثنای آثار احتمالی موارد مندرج در بندهای ۷ و ۸ صورتهای مالی یادشده در بالا، وضعیت مالی شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام) در تاریخ ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸ و عملکرد مالی و جریانهای نقدی آن رابرای سال منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه های بااهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو مطلوب نشان می دهد.

تاکید بر مطلب خاص

۱۰ - به شرح یادداشت توضیحی ۴-۵، با شیوع ویروس کووید ۱۹ از اوایل اسفندماه ۱۳۹۸ این موضوع منجر به کاهش مسافرتها و استفاده از حمل و نقل هوایی گردیده است و علی‌رغم تجهیز و عملیاتی نمودن ۱۵ فروند از ناوگان و برنامه‌ریزی و آمادگی برای بهره‌مندی از رمان اوج مسافرتها در ایام پایانی سال ۱۳۹۸ و تعطیلات نوروزی سال ۱۳۹۹ بخش زیادی از پروازهای شرکت کنسل شده که این امر موجب شده است تعداد پروازها و تعداد مسافر حمل شده نسبت به دوره مالی مشابه سال قبل به ترتیب ۳۱ و ۴۳ درصد کاهش یابد. اظهاری نظر این سازمان در اثر مفاد این بند مشروط نشده است.

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی

گزارش در مورد سایر وظایف بازرس قانونی

۱۱- نظر مجمع عمومی صاحبان سهام را هنگام تصمیم‌گیری نسبت به تقسیم سود، به آثار موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۸ این گزارش جلب می‌نماید.

۱۲- موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت به شرح زیر می‌باشد:

۱۲-۱- مفاد ماده ۱۰۶ در خصوص ارسال یک نسخه از صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۸/۴/۲۸، جهت ثبت به مرجع ثبت شرکت‌ها.

۱۲-۲- مفاد ماده ۱۱۰ در خصوص معرفی نماینده شخص حقیقی از سوی شخص حقوقی هیئت مدیره. (شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی و شرکت سرمایه‌گذاری آتیه صبا).

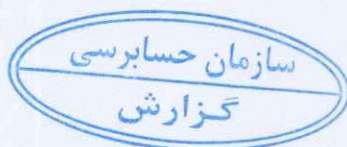
۱۲-۳- مفاد ماده ۲۴۰ در خصوص پرداخت سود سهام به صاحبان سهام حداکثر ظرف هشت ماه.

۱۲-۴- تا تاریخ این گزارش در خصوص انتقال مبلغ ۱٫۲۹۸ میلیارد ریال از علی‌الحساب افزایش سرمایه در جریان (ثبت نشد) موضوع یادداشت توضیحی ۲۱، و تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰، علی‌رغم گذشت حدود ۳ سال اقدامات لازم جهت ثبت آن صورت نگرفته است.

۱۲-۵- پیگیریهای شرکت جهت انجام تکالیف مقرر در مجمع عمومی عادی مورخ ۱۳۹۸/۴/۲۸ صاحبان سهام، علاوه بر موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۸، ۱۲-۳، ۱۳ و ۱۵ این گزارش، و در خصوص موارد زیر به نتیجه نرسیده است:

الف- ارائه مدارک و مستندات مربوط به هزینه‌های صورت گرفته توسط مدیرعامل سابق شرکت به حسابرس مستقل و سهامدار عمده شرکت.

ب- ارائه دلایل توجیهی فروش لاشه ۴ فروند هواپیما به شرکتهای آپادانا پرواز، ناصرین وحید و قرارگاه خاتم‌الاولیا.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)
شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام)

ج- ارائه مستندات و دلایل توجیهی هیئت مدیره وقت مبنی بر چگونگی خرید دو فروند هواپیمای ایرباس از شرکت راج شاهی لیمیتد واقع در کشور بنگلادش و پیگیریهای حقوقی در ارتباط با هیئت مدیره مزبور در خصوص خسارت وارده به شرکت آسمان به دلیل عدم تامین منابع مالی مورد نیاز و عدم اجرای تعهدات شرکت مورد گزارش.

د- رایه پروانه سبز گمرکی مربوط به خرید قطعات خارجی .

ح- واگذاری سهام شرکت آرمان پخت (کترینگ تهیه غذا) براساس آیین نامه معاملات شرکت.

و- ارائه ۵ فقره اسناد مالکیت اراضی و ساختمان های شرکت واقع در شهرستان نوشهر، رشت، تهران، قشم.

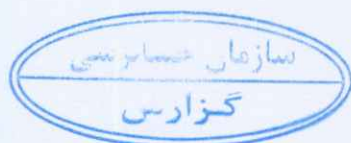
۱۳- باتوجه به یادداشت توضیحی ۲۴ صورتهای مالی، سرفصل پرداختنی های تجاری و سایر پرداختنی شامل مبلغ ۱۰۴۶ ریال عوارض شهرداری و عوارض خدمات فرودگاهی و مسافری، براساس قوانین و مقررات موضوعه (از جمله مواد ۴۳، ۴۵، ۴۷ و ۴۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده و قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۸ شورای نگهبان) می باشد که حسب مورد از مسافران دریافت و یا به هزینه شرکت منظور شده تا متعاقباً به دستگاههای ذینفع پرداخت گردد، لیکن در موعد مقرر تسویه نشده است. مضافاً مبلغ ۳۲۱ میلیارد ریال عوارض هلال احمر مربوط به سنوات قبل می باشد که تا تاریخ این گزارش تسویه نشده است.

۱۴- توجیهات لازم در خصوص موارد ذیل به این سازمان ارائه نگردیده است:

۱۴-۱- مفاد بند ۵ آیین نامه معاملات در خصوص انعقاد قرارداد با شرکت مرکول

۱۴-۲- عدم استفاده از خدمات کترینگ شرکت آرمان پخت، علی رغم سرمایه گذاری در ۵۰ درصد سهام آن شرکت.

۱۴-۳- عدم تناسب پرسنل شاغل در شرکت با حجم فعالیت آن.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)
شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام)

۱۵- سرفصل موجودی کالا شامل مبلغ ۱۵۲ میلیارد ریال اقلام راکد و کم گردش و تعداد ۹,۷۹۹ قلم از موجودیهای شرکت نیز به ارزش صفر و یک ریال در دفاتر منعکس گردیده است که نسبت به تعیین تکلیف آن اقدامی نشده است.

۱۶- معاملات مندرج در یادداشت توضیحی ۱-۳۵، به عنوان کلیه معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت که طی سال مالی مورد گزارش انجام شده و توسط هیئت مدیره به اطلاع این سازمان رسیده، مورد بررسی قرار گرفته است. در مورد معاملات مذکور تشریفات مقرر در ماده قانونی یاد شده در خصوص کسب مجوز از هیئت مدیره و عدم شرکت مدیر ذینفع در رای گیری رعایت شده است. نظر این سازمان به شواهدی حاکی از اینکه معاملات مزبور با شرایط مناسب تجاری و در روال عادی عملیات شرکت انجام نگرفته باشد، جلب نگردیده است.

۱۷- گزارش هیئت مدیره درباره فعالیت و وضع عمومی شرکت، موضوع ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، که به منظور تقدیم به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام تنظیم گردیده، مورد بررسی این سازمان قرار گرفته است. باتوجه به رسیدگی های انجام شده و در نظر داشتن موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۸ این گزارش نظر این سازمان به موارد بااهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارائه شده از جانب هیئت مدیره باشد، جلب نشده است.

گزارش در مورد سایر مسئولیتهای قانونی و مقرراتی حسابرس

۱۸- در اجرای ماده ۳۳ دستورالعمل اجرایی مبارزه با پولشویی توسط حسابرسان، رعایت مفاد قانون مزبور، آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی مرتبط، در چارچوب چک لیستهای ابلاغی مرجع ذیربط و استانداردهای حسابرسی، توسط این سازمان مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این خصوص، این سازمان به موارد بااهمیتی که حاکی از عدم رعایت قوانین و مقررات یاد شده باشد، برخورد نکرده است.

سازمان حسابرسی

۳۰ تیر ۱۳۹۹

سیدصمد میرحسینی مطلق

سید هاشم موسوی

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

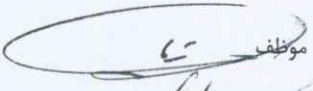

مجمع عمومی صاحبان سهام

با احترام

به پیوست صورتهای مالی شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام) مربوط به سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸ اجزای تشکیل دهنده صورت های مالی به قرار زیر است:

شماره صفحه	
۲	• صورت سود و زیان
۳	• صورت وضعیت مالی
۴	• صورت تغییرات در حقوق مالکانه
۵	• صورت جریانهای نقدی
۶-۳۹	• یادداشتهای توضیحی

صورتهای مالی طبق استانداردهای حسابداری تهیه شده و در تاریخ ۱۹ تیر ۱۳۹۹ به تایید هیات مدیره شرکت رسیده است.

امضاء	سمت	نماینده اشخاص حقوقی	اعضای هیات مدیره
-	-	-	سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی
 موظف	نائب رئیس هیات مدیره و مدیرعامل	محمد مهدی قادری ساویری	شرکت انبارهای عمومی و خدمات گمرکی
 غیرموظف	عضو هیات مدیره و رئیس هیات مدیره	شهاب آتش زای	شرکت طراحی و مهندسی بهور
 موظف	عضو هیات مدیره	ابوذر قربان شیروودی	صندوق بازنشستگی کشوری
-	عضو هیات مدیره	-	شرکت سرمایه گذاری آتیه صبا

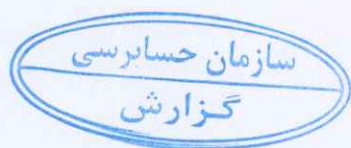
شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

صورت سود و زیان

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۸	یادداشت	
میلیون ریال	میلیون ریال		
۷۰۲۰۰۵۹۵	۹۰۳۹۹۰۲۱۶	۵	درآمدهای عملیاتی
(۵۰۶۸۵۰۲۱۳)	(۶۰۸۷۲۰۴۴۱)	۶	بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی
۱۰۳۳۵۰۳۸۲	۲۰۵۲۶۰۷۷۵		سود ناخالص
(۱۰۱۲۹۰۸۲۴)	(۱۰۳۰۶۰۲۹۸)	۷	هزینه های فروش ، اداری و عمومی
۱۴۰۰۳۶۹	۸۴۰۴۵۷	۸	سایر درآمدها
(۴۵۵۰۰۶۰)	(۱۰۳۸۵۰۳۳۹)	۹	سایر هزینه ها
(۱۰۹۰۱۳۳)	(۸۰۰۴۰۵)		زیان عملیاتی
(۱۸۰۶۶۱)	(۸۰۵۴۲)	۱۰	هزینه های مالی
۱۴۵۰۴۹۹	۱۷۰۰۰۹۷	۱۱	سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی
۱۷۰۷۰۶	۸۱۰۱۵۰		سود عملیات در حال تداوم قبل از مالیات
-	(۳۷۰۹۱۸)		هزینه مالیات بر درآمد :
-	(۳۷۰۹۱۸)		سال های قبل
۱۷۰۷۰۶	۴۳۰۲۳۲		سود خالص

یادداشت های توضیحی همراه، بخش جدایی ناپذیر صورت های مالی است.

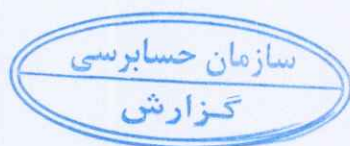
شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

صورت وضعیت مالی

در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

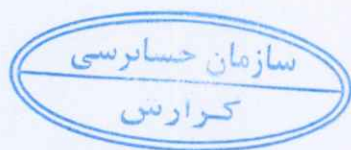
۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۸/۱۲/۲۹	یادداشت	دارایی ها
میلیون ریال	میلیون ریال		دارائیهای غیر جاری
۷.۲۶۱.۷۵۷	۷.۶۷۳.۲۰۶	۱۲	دارایی های ثابت مشهود
۱۰.۴۳۱	۹.۸۵۸	۱۳	دارایی های نامشهود
۱۹۹.۷۲۱	۱۹۹.۷۲۱	۱۴	سرمایه گذاری های بلند مدت
۲۱۵.۵۱۶	۲۸۸.۶۲۳	۱۵	سایر دارایی ها
۷.۶۸۷.۴۲۵	۸.۱۷۱.۴۰۸		جمع دارایی های غیر جاری
			دارایی های جاری
۵۲.۹۷۰	۵۴.۳۸۶	۱۶	پیش پرداخت ها
۷۷۵.۳۴۷	۹۶۱.۸۱۷	۱۷	موجودی مواد و کالا
۲.۴۵۰.۰۱۶	۲.۲۵۲.۱۹۸	۱۸	دریافتی های تجاری و سایر دریافتی ها
۶۰۸.۹۷۰	۶۷۵.۰۶۲	۱۹	موجودی نقد
۳.۸۸۷.۳۰۳	۳.۹۴۳.۴۶۳		جمع دارایی های جاری
۱۱.۵۷۴.۷۲۸	۱۲.۱۱۴.۸۷۱		جمع دارایی ها
			حقوق مالکانه و بدهی ها
			حقوق مالکانه
۵۵۰.۰۰۰	۵۵۰.۰۰۰	۲۰	سرمایه
۱.۲۹۷.۸۰۹	۱.۲۹۷.۸۰۹	۲۱	افزایش سرمایه در جریان
۵۵.۰۰۰	۵۵.۰۰۰	۲۲	اندوخته قانونی
۱.۹۱۲.۴۳۵	۹۵۵.۶۶۶		سود انباشته
۳.۸۱۵.۲۴۴	۲.۸۵۸.۴۷۵		جمع حقوق مالکانه
			بدهی ها
			بدهی های غیر جاری
۸۴۸.۵۷۸	۱.۱۸۵.۴۰۷	۲۳	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۸۴۸.۵۷۸	۱.۱۸۵.۴۰۷		جمع بدهی های غیر جاری
			بدهی های جاری
۵.۳۲۸.۵۷۴	۵.۴۸۸.۳۷۸	۲۴	پرداختی های تجاری و سایر پرداختی ها
-	۲.۲۵۹	۲۵	مالیات پرداختی
۴۱۱.۲۵۰	۱.۴۱۱.۱۵۶	۲۷	سود سهام پرداختی
۵۲۴.۵۷۸	۵۳۳.۱۱۹	۲۶	تسهیلات مالی
۴۷۳.۰۶۶	۵۰۲.۳۷۲	۲۸	ذخایر
۱۷۳.۴۳۸	۱۳۳.۷۰۴	۲۹	پیش دریافت ها
۶.۹۱۰.۹۰۶	۸.۰۷۰.۹۸۸		جمع بدهی های جاری
۷.۷۵۹.۴۸۴	۹.۲۵۶.۳۹۵		جمع بدهی ها
۱۱.۵۷۴.۷۲۸	۱۲.۱۱۴.۸۷۱		جمع حقوق مالکانه و بدهی ها

یادداشت های توضیحی همراه، بخش جدایی ناپذیر صورت های مالی است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
 صورت تغییرات در حقوق مالکانه
 سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

جمع کل	سود انباشته	اندوخته قانونی	افزایش سرمایه در جریان	سرمایه	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۴.۱۵۳.۵۱۶	۲.۲۵۰.۷۰۷	۵۵.۰۰۰	۱.۲۹۷.۸۰۹	۵۵۰.۰۰۰	مانده در ۱۳۹۷/۰۱/۰۱
(۱۳۰.۹۰۷)	(۱۳۰.۹۰۷)	-	-	-	اصلاح اشتباهات (یادداشت ۴۱)
۴.۰۲۲.۶۰۹	۲.۱۱۹.۸۰۰	۵۵.۰۰۰	۱.۲۹۷.۸۰۹	۵۵۰.۰۰۰	مانده تجدید ارائه شده در ۱۳۹۷/۰۱/۰۱
					تغییرات حقوق مالکانه در سال ۱۳۹۷
۱۷.۷۰۶	۱۷.۷۰۶	-	-	-	سود خالص گزارش شده در صورتهای مالی سال ۱۳۹۷
(۲۲۵.۰۷۱)	(۲۲۵.۰۷۱)	-	-	-	سود سهام مصوب
۳.۸۱۵.۲۴۴	۱.۹۱۲.۴۳۵	۵۵.۰۰۰	۱.۲۹۷.۸۰۹	۵۵۰.۰۰۰	مانده تجدید ارائه شده در ۱۳۹۷/۱۲/۲۹
					تغییرات حقوق مالکانه در سال ۱۳۹۸
-	-	-	-	-	
۴۳.۲۳۲	۴۳.۲۳۲	-	-	-	سود خالص سال ۱۳۹۸
(۱.۰۰۰.۰۰۰)	(۱.۰۰۰.۰۰۰)	-	-	-	سود سهام مصوب
۲.۸۵۸.۴۷۵	۹۵۵.۶۶۶	۵۵.۰۰۰	۱.۲۹۷.۸۰۹	۵۵۰.۰۰۰	مانده در ۱۳۹۸/۱۲/۲۹

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

صورت جریان های نقدی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

سال ۱۳۹۷	سال ۱۳۹۸	یادداشت
میلیون ریال	میلیون ریال	
		جریان های نقدی حاصل از فعالیتهای عملیاتی
		نقد حاصل از عملیات
۱.۴۲۵.۸۲۷	۱.۱۵۳.۱۲۵	۳۱
-	(۱۷.۷۹۲)	پرداخت های نقدی بابت مالیات بر درآمد
۱.۴۲۵.۸۲۷	۱.۱۳۵.۳۳۳	جریان خالص ورود نقد حاصل از فعالیت های عملیاتی
		جریان های نقدی حاصل از فعالیت های سرمایه گذاری
۵.۵۵۲	۶.۱۸۷	دریافت های نقدی حاصل از فروش دارایی های ثابت مشهود
(۱.۲۲۴.۱۲۰)	(۸۴۰.۸۲۸)	پرداخت های نقدی برای خرید دارایی های ثابت مشهود
۱.۶۹۰	۱.۶۲۵	دریافت های نقدی حاصل از سود سهام
۲۶.۳۹۱	۵۴.۷۷۴	دریافت های نقدی حاصل از سود سپرده بانکی
(۱.۱۹۰.۴۸۷)	(۷۷۸.۲۴۲)	جریان خالص (خروج) نقد حاصل از فعالیت های سرمایه گذاری
۲۳۵.۳۴۰	۳۵۷.۰۹۱	جریان خالص (ورود) نقد قبل از فعالیت های تامین مالی
		جریان های نقدی حاصل از فعالیتهای تامین مالی
(۱۸.۶۶۲)	-	جریان خالص (خروج) نقد حاصل از فعالیت های تامین مالی
۲۱۶.۶۷۸	۳۵۷.۰۹۱	خالص افزایش در موجودی نقد
۲۰۷.۶۵۴	۶۰۸.۹۷۰	مانده موجودی نقد در ابتدای سال
۱۸۴.۶۳۸	(۲۹۰.۹۹۹)	تاثیر تغییرات نرخ ارز
۶۰۸.۹۷۰	۶۷۵.۰۶۲	مانده موجودی نقد در پایان سال
۳۰.۳۵۹	۰	معاملات غیر نقدی
		۳۲

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورتهای مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱- تاریخچه و فعالیت

۱-۱- تاریخچه

شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان (سهامی عام) به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۸۷۱۷۲۰ براساس لایحه مصوب شورای انقلاب اسلامی مورخ ۱۳۵۹/۰۴/۰۵ و تصویب نامه مورخ ۱۳۶۰/۰۲/۳۰ هیئت وزیران از ادغام چهار شرکت هواپیمایی پارس ایر، ایرتاکسی، ایرسرویس و هورآسمان تشکیل و ۱۳۵۹/۰۴/۰۵ فعالیت خود را رسماً از تاریخ مزبور آغاز نموده و در تاریخ ۱۳۶۰/۵/۲۴ تحت شماره ۴۱۷۹۸ در اداره ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی تهران به ثبت رسید. متعاقباً مالکیت سهام شرکت و سایر حقوق و امتیازات مربوط به استناد مصوبه نمایندگان ویژه رئیس جمهوری به شماره ۴۷۷۲۱/ت ۲۷۶۲۱ مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۲۴ به صندوق بازنشستگی واگذار و پس از آن طبق مصوبه مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۸ مجمع عمومی فوق العاده، شرکت به شرکت سهامی عام ۱۳۸۱/۰۹/۲۴ تبدیل گردید. شرکت در حال حاضر جزء واحدهای تجاری فرعی صندوق بازنشستگی کشوری به عنوان واحد نهایی گروه می باشد. مرکز اصلی شرکت در تهران - جاده مخصوص کرج - روبروی شهرک اکباتان واقع است.

۱-۲- فعالیت اصلی

موضوع فعالیت شرکت طبق ماده ۳ اساسنامه، تصدی هرگونه حمل و نقل هوایی مسافر، بار، محمولات پستی و امداد هوایی از طریق پروازهای برنامه ای و اجاره ای (دریست) در داخل و خارج کشور و انجام امور مربوط به هواپیمایی بازرگانی و بهره برداری هوایی و هرگونه عملیات بازرگانی، فنی و تخصصی مربوط به حمل و نقل هوایی می باشد.

۱-۳- تعداد کارکنان

میانگین ماهانه تعداد کارکنان در استخدام و نیز تعداد کارکنان شرکت های خدماتی که بخشی از امور خدماتی شرکت را به عهده دارند، طی سال به شرح زیر بوده است:

۱۳۹۷	۱۳۹۸
نفر	نفر
۳,۲۴۴	۳,۱۵۰

تعداد کارکنان

۲- استانداردهای حسابداری جدید و تجدید نظر شده مصوب که هنوز لازم الاجرا نیستند:

۲-۱- استاندارد حسابداری ۳۵ با عنوان ((مالیات بر درآمد))

باتوجه به اینکه استاندارد حسابداری مذکور در مواردیکه صورتهای مالی که دوره مالی آنها از تاریخ ۱۳۹۹/۰۱/۰۱ و بعد از آن شروع می شود، لازم الاجرا می شود لذا در دوره جاری اثر با اهمیت در صورتهای مالی شرکت نداشته است.

۳- اهم رویه های حسابداری

۳-۱- مبانی اندازه گیری استفاده شده در تهیه صورتهای مالی

صورت های مالی اساساً بر مبنای بهای تمام شده تاریخی تهیه و در مورد زیر از ارزش های جاری استفاده شده است:

۳-۱-۱- سرمایه گذاری های جاری سریع المعامله طبق روش ارزش بازار (یادداشت ۲۴)

۳-۲- عدم ارائه صورتهای مالی تلفیقی:

۳-۲-۱- شرکت دارای واحد تجاری فرعی است، اما چون خود نیز از واحدهای فرعی صندوق بازنشستگی کشوری است و تمامی شرایط مندرج در بند ۶

استاندارد حسابداری شماره ۱۸ را دارا می باشد، بنابراین صورتهای مالی تلفیقی ارائه نشده است و این صورتهای مالی، صرفاً صورتهای مالی

جداگانه شرکت خدمات هوایی کشور- آسمان (سهامی عام) می باشد. صورتهای مالی تلفیقی صندوق بازنشستگی کشوری در پایگاه اینترنتی به

نشانی WWW.CSPF.IR قابل دسترس عموم است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳-۳- درآمد عملیاتی

۳-۳-۱- درآمد حاصل از فروش بلیط و اضافه بار پروازها براساس برگ محاسباتی بلیط و اضافه بارهای صادره و گزارش های فروش دریافت شده از نمایندگی ها و آژانس های فروش محاسبه و اعمال حساب می گردد و در خصوص بلیط های فروخته شده در پایان سال مالی، که پرواز مربوط به آنها در سال مالی بعد انجام می گردد، مبالغ دریافتی در حساب پیش دریافت های سال مالی مورد گزارش منظور میگردد.

۳-۳-۲- درآمد حاصل از اجاره هواپیما (چارتر) طبق توافق و قراردادهای منعقد شده پس از انجام پرواز شناسایی و اعمال حساب می شود.

۳-۴- تسعیر ارز

۳-۴-۱- اقلام پولی ارزی به نرخ ارز قابل دسترس (سامانه نیما و سنا) در تاریخ ترازنامه (به استثنای تسهیلات ارزی دریافتی از بانکها و شرکتهای خارجی، ودایع ارزی نزد شرکتهای خارجی و مانده ارزی بانکها که به نرخ مبادله ای ارز در پایان سال مالی در حسابها ثبت شده اند) و اقلام غیر پولی به بهای تمام شده تاریخی برحسب ارز ثبت شده با نرخ جاری ارز قابل دسترس در تاریخ انجام معامله، تسعیر شده اند. تفاوت های ناشی از تسویه یا تسعیر اقلام پولی ارزی به عنوان درآمد یا هزینه دوره وقوع شناسایی می شود.

مانده ها و معاملات مرتبط	نوع ارز	نرخ تسعیر	دلیل استفاده از نرخ
دریافتنی ها و پرداختنیهای ارزی	یورو	نیمایی	نرخ ارز قابل دسترس
دریافتنی ها و پرداختنیهای ارزی	دلار	نیمایی	نرخ ارز قابل دسترس
دریافتنی ها و پرداختنیهای ارزی	درهم امارات	نیمایی	نرخ ارز قابل دسترس
دریافتنی ها و پرداختنیهای ارزی	کرون سوئد	نیمایی	نرخ ارز قابل دسترس
دریافتنی ها و پرداختنیهای ارزی	ریال عمان	نیمایی	نرخ ارز قابل دسترس

۳-۴-۲- تفاوت های ناشی از تسویه یا تسعیر اقلام پولی ارزی حسب مورد به شرح زیر در حسابها منظور می شود:

الف- تفاوت های تسعیر بدهی های ارزی مربوط به دارایی های واجد شرایط، به بهای تمام شده آن دارایی منظور می شود.

ب- در سایر موارد، به عنوان درآمد یا هزینه دوره وقوع شناسایی و در صورت سود و زیان گزارش می شود.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳-۵- مخارج تامین مالی

مخارج تامین مالی در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی می شود، به استثنای مخارجی که مستقیماً قابل انتساب به تحصیل «دارایی های واجد شرایط» است.

۳-۶- دارایی های ثابت مشهود

۳-۶-۱- دارایی های ثابت مشهود، به استثنای موارد مندرج در یادداشت های ۲-۲-۳، بر مبنای بهای تمام شده اندازه گیری می شود. مخارج بعدی مرتبط با دارایی های ثابت مشهود که موجب بهبود وضعیت دارایی در مقایسه با استاندارد عملکرد ارزیابی شده اولیه آن گردد و منجر به افزایش منافع اقتصادی حاصل از دارایی شود، به مبلغ دفتری دارایی اضافه و طی عمر مفید باقی مانده دارایی های مربوط مستهلک می شود. مخارج روزمره تعمیر و نگهداری دارایی ها که به منظور حفظ وضعیت دارایی در مقایسه با استاندارد عملکرد ارزیابی شده اولیه دارایی انجام می شود، در زمان وقوع به عنوان هزینه شناسایی می گردد.

۳-۶-۲- استهلاک دارایی های ثابت مشهود، با در نظر گرفتن آیین نامه استهلاکات موضوع ماده ۱۴۹ اصلاحیه مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ و اصلاحیه های بعدی آن و براساس نرخ ها و روش های زیر محاسبه می شود:

روش استهلاک	نرخ استهلاک	نوع دارایی
مستقیم	۲۵ و ۱۵ ساله	ساختمان
مستقیم	۱۰ ساله	تاسیسات
مستقیم	۸ ساله	ماشین آلات و تجهیزات
مستقیم	۴ و ۶ ساله	وسایل نقلیه
مستقیم	نرخهای مختلف	اثاثه و منصوبات
مستقیم	۸ ساله	ابزار و وسایل فنی
مستقیم	۱۰ ساله	هواپیما ملکی، استیجاری، موتور و ملخ و اورهال هواپیما
نزولی / مستقیم	نرخهای مختلف	وسایل زمینی
مستقیم	۵ ساله	رایانه و ماشین های اداری، نرم افزارهای رایانه
مستقیم	۵٪	قطعات سرمایه ای در جریان استفاده و انبار

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳-۶-۲-۱- برای دارایی‌های ثابتی که طی ماه تحصیل می‌شود و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، استهلاك از اول ماه بعد محاسبه و در حساب‌ها منظور می‌شود. در مواردی که هر یک از دارایی‌های استهلاك پذیر (به استثنای ساختمان‌ها و تاسیسات ساختمانی) پس از آمادگی جهت بهره‌برداری به علت تعطیل کار یا علل دیگر برای بیش از ۶ ماه متوالی در یک دوره مالی مورد استفاده قرار نگیرد، میزان استهلاك آن برای مدت یاد شده معادل ۳۰ درصد نرخ استهلاك منعکس در جدول بالا ست. در این صورت چنانچه محاسبه استهلاك بر حسب مدت باشد، ۷۰٪ مدت زمانی که دارایی مورد استفاده قرار نگرفته است، به باقی مانده مدت تعیین شده برای استهلاك دارایی در این جدول اضافه خواهد شد.

۳-۶-۲-۲- استهلاك دارایی‌های تجدید ارزیابی شده با توجه به مبلغ دفتری جدید (پس از تجدید ارزیابی)، طی عمر مفید باقی مانده محاسبه و در حسابها منظور می‌شود.

۳-۷- مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها

۳-۷-۱- افزایش مبلغ دفتری یک دارایی ثابت مشهود در نتیجه تجدید ارزیابی آن (در آمد غیر عملیاتی تحقق نیافته ناشی از تجدید ارزیابی) مستقیماً تحت عنوان مازاد تجدید

ارزیابی دارایی‌ها ثبت و در صورت وضعیت مالی به عنوان بخشی از حقوق مالکانه طبقه بندی می‌شود و در صورت سود و زیان جامع انعکاس می‌یابد. هرگاه افزایش مزبور عکس یک کاهش قبلی ناشی از تجدید ارزیابی باشد که به عنوان هزینه شناسایی گردیده است، در این صورت، این افزایش تا میزان هزینه قبلی شناسایی شده در رابطه با همان دارایی باید به عنوان درآمد به سود و زیان دوره منظور شود.

۳-۷-۲- کاهش مبلغ دفتری یک دارایی ثابت مشهود در نتیجه ارزیابی آن به عنوان هزینه شناسایی می‌شود. هرگاه کاهش مزبور عکس یک افزایش قبلی ناشی از تجدید ارزیابی باشد که به حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور شده است، در این صورت، این کاهش باید تا میزان مازاد تجدید ارزیابی مربوط به همان دارایی به بدهکار حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور گردد و در صورت سود و زیان جامع انعکاس یابد و باقیمانده به عنوان هزینه شناسایی شود.

۳-۷-۳- مازاد تجدید ارزیابی منعکس شده در سرفصل حقوق مالکانه، در زمان برکناری یا واگذاری دارایی مربوط یا به موازات استفاده از آن توسط واحد تجاری، مستقیماً به حساب سود (زیان) انباشته منظور شود. مبلغ مازاد قابل انتقال معادل تفاوت بین استهلاك مبتنی بر مبلغ تجدید ارزیابی دارایی و استهلاك مبتنی بر بهای تمام شده تاریخی آن است. افزایش سرمایه به طور مستقیم، از محل مازاد تجدید ارزیابی مجاز نیست، مگر در مواردی که به موجب قانون تجویز شده باشد.

۳-۸- دارایی‌های نامشهود

۳-۸-۱- دارایی‌های نامشهود، بر مبنای بهای تمام شده اندازه گیری و در حسابها ثبت می‌گردد.

۳-۸-۲- استهلاك دارایی‌های نامشهود با عمر مفید معین، با توجه به الگوی مصرف منافع اقتصادی آتی مورد انتظار مربوط و بر اساس نرخ‌ها و روش‌های زیر محاسبه می‌شود:

نوع دارایی	نرخ استهلاك	روش استهلاك
نرم افزار های رایانه ای	ساله ۵	مستقیم

۳-۸-۳- سرفصلی محل کسب به دلیل عمر مفید نامعین، مستهلك نمی‌شود.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳-۹- زیان کاهش ارزش دارایی ها

۳-۹-۱- در پایان هر دوره گزارشگری، در صورت وجود هرگونه نشانه ای دال بر امکان کاهش دارایی ها، آزمون کاهش ارزش انجام می گیرد. در این صورت مبلغ بازیافتنی دارایی برآورد و با ارزش دفتری آن مقایسه می گردد. چنانچه برآورد مبلغ بازیافتنی یک دارایی منفرد ممکن نباشد، مبلغ بازیافتنی واحد مولد وجه نقدی که دارایی متعلق به آن است تعیین می گردد.

۳-۹-۲- آزمون کاهش ارزش دارایی های نامشهود با عمر مفید نامعین، بدون توجه به وجود یا عدم وجود هرگونه نشانه ای دال بر امکان کاهش ارزش، به طور سالانه انجام می شود.

۳-۹-۳- مبلغ بازیافتنی یک دارایی (یا واحد مولد وجه نقد)، ارزش فروش به کسر مخارج فروش یا ارزش اقتصادی، هر کدام بیشتر است می باشد. ارزش اقتصادی برابر با ارزش فعلی جریان های نقدی آتی ناشی از دارایی با استفاده از نرخ تنزیل قبل از مالیات که بیانگر ارزش زمانی پول و ریسک های مختص دارایی که جریان های نقدی آتی برآوردی بابت آن تعدیل نشده است، می باشد.

۳-۹-۴- تنها در صورتیکه مبلغ بازیافتنی یک دارایی از مبلغ دفتری آن کمتر باشد، مبلغ دفتری دارایی (یا واحد مولد وجه نقد) تا مبلغ باز یافتنی آن کاهش یافته و تفاوت به عنوان زیان کاهش ارزش بلافاصله در سود و زیان شناسایی می گردد، مگر اینکه دارایی تجدید ارزیابی شده باشد که در این صورت منجر به کاهش مبلغ مازاد تجدید ارزیابی می گردد.

۳-۹-۵- در صورت افزایش مبلغ بازیافتنی از زمان شناسایی آخرین زیان که بیانگر برگشت زیان کاهش ارزش دارایی (واحد مولد وجه نقد) می باشد، مبلغ دفتری دارایی تا مبلغ بازیافتنی جدید حداکثر تا مبلغ دفتری با فرض عدم شناسایی زیان کاهش ارزش در سال های قبل، افزایش می یابد. برگشت زیان کاهش ارزش دارایی (واحد مولد وجه نقد) نیز بلافاصله در سود و زیان شناسایی می گردد، مگر اینکه دارایی تجدید ارزیابی شده باشد که در این صورت منجر به افزایش مبلغ مازاد تجدید ارزیابی می شود.

۳-۱۰- موجودی مواد و کالا

۳-۱۰-۱- موجودی مواد و کالا بر مبنای «اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش» هر یک از اقلام / گروه های اقلام مشابه اندازه گیری می شود. در صورت فزونی بهای تمام شده نسبت به خالص ارزش فروش، مابه التفاوت به عنوان زیان کاهش ارزش موجودی شناسایی می شود. بهای تمام شده موجودی کالا و قطعات مصرفی قطعات، لوازم یدکی و سایر موجودیها با یکبارگیری روش های زیر تعیین می گردد:

روش مورد استفاده

میانگین موزون
میانگین موزون

موجودی کالا و ملزومات مصرفی
قطعات و لوازم یدکی

۳-۱۱- ذخایر

ذخایر، بدهی هایی هستند که زمان تسویه و یا تعیین مبلغ آن توام با ابهام نسبتاً قابل توجه است. ذخایر زمانی شناسایی می شوند که شرکت دارای تعهد فعلی (قانونی یا عرفی) در نتیجه رویدادهای گذشته باشد، خروج منافع اقتصادی برای تسویه تعهد محتمل باشد و مبلغ تعهد به گونه ای اتکاپذیر قابل برآورد باشد.

ذخایر در پایان دوره مالی بررسی و برای نشان دادن بهترین برآورد جاری تعدیل می شوند و هرگاه خروج منافع اقتصادی برای تسویه تعهد، دیگر محتمل نباشد، ذخیره برگشت داده می شود.

۳-۱۱-۱- ذخیره مزایای پایان خدمت

ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان بر اساس یک ماه آخرین حقوق ثابت و مزایای مستمر برای هر سال خدمت آنان محاسبه و در حساب ها منظور می شود ولی در هنگام بازنستسگی پاداش پایان خدمت بر اساس آخرین مبلغ حق بیمه پرداختی محاسبه و پرداخت میگردد.

۳-۱۲- سرمایه گذاری ها

نحوه ارزیابی

عنوان سرمایه گذاری

سرمایه گذاری های بلندمدت:

سرمایه گذاری در اوراق بهادار

بهای تمام شده به کسر کاهش ارزش انباشته هر یک از سرمایه گذاری ها

سرمایه گذاری های جاری:

سرمایه گذاری سریع معامله در بازار

ارزش بازار مجموعه (پرتفوی) سرمایه گذاری های مزبور

سایر سرمایه گذاری های جاری

اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش هریک از سرمایه گذاری ها

شناخت درآمد:

سرمایه گذاری های جاری و بلندمدت در سهام شرکت ها

در زمان تصویب سود توسط مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت سرمایه پذیر(تا تاریخ صورت وضعیت مالی)

سرمایه گذاری در سایر اوراق بهادار

در زمان تحقق سود تضمین شده

۴- قضاوت های مدیریت در فرآیند بکارگیری رویه های حسابداری و برآوردها

۴-۱- قضاوت ها در فرآیند بکارگیری رویه های حسابداری

۴-۱-۱- طبقه بندی سرمایه گذاری ها در طبقه دارایی های غیر جاری

هیات مدیره با بررسی نگهداشت سرمایه و نقدینگی مورد نیاز، قصد نگهداری سرمایه گذاری های بلندمدت برای مدت طولانی را دارد. این سرمایه گذاری ها با قصد استفاده مستمر توسط شرکت نگهداری می شود و هدف آن نگهداری پرتفویی از سرمایه گذاری ها جهت تامین درآمد و یا رشد سرمایه برای شرکت است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۵-درآمدهای عملیاتی

۱۳۹۷	۱۳۹۸					
	تعداد	پروازهای داخلی	تعداد	پروازهای خارجی	تعداد	مبلغ
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۶.۹۴۸.۸۵۶	۲.۳۰۷.۹۰۱	-	-	-	۷.۶۸۶.۳۴۲	۲.۳۰۷.۹۰۱
۳۸۳.۵۳۱	۲۸۱.۷۲۵	۱.۲۹۴.۵۲۱	۱۵۰.۷۱۷	۷۱۹.۹۶۳	۱۳۱.۰۰۸	۱۳۱.۰۰۸
۶۲.۵۶۱	۱۰۵.۳۰۵	۲۱.۶۷۳	۲	۷۱.۷۲۶	۱۰۵.۳۰۳	۱۰۵.۳۰۳
۱۴۹.۳۱۱	۲۷۰.۰۱۷	۵۰۷	-	۲۱۵.۷۸۸	۲۷۰.۰۱۷	۲۷۰.۰۱۷
۷.۵۴۵.۲۵۹	۱.۰۰۱.۵۲۰	۱.۳۱۶.۷۰۱	-	۸.۶۹۳.۸۱۹	-	-
(۸۲۲.۶۴۳)	(۸۹۹.۶۷۰)	(۲۴۱.۷۱۰)	-	(۸۹۹.۶۷۰)	(۲۴۱.۷۱۰)	(۲۴۱.۷۱۰)
۶.۷۲۲.۶۱۶	۹.۱۱۰.۸۵۰	۱.۳۱۶.۷۰۱	-	۷.۷۹۴.۱۴۹	-	-
۲۶۴.۵۵۸	۲۶۴.۱۳۲	-	-	۲۶۴.۱۳۲	-	-
۲۴.۶۰۸	۱۱.۵۹۵	-	-	۱۱.۵۹۵	-	-
۸.۸۱۳	۱۲.۶۳۹	-	-	۱۲.۶۳۹	-	-
۲۹۷.۹۷۹	۲۸۸.۳۶۶	-	-	۲۸۸.۳۶۶	-	-
۷.۰۲۰.۵۹۵	۹.۳۹۹.۲۱۶	۱.۳۱۶.۷۰۱	-	۸.۰۸۲.۵۱۵	-	-

جمع درآمدهای عملیاتی

۵-۱-خالص درآمد عملیاتی به تفکیک وابستگی اشخاص:

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
	درآمد عملیاتی	درآمد عملیاتی
درصد نسبت به کل	درصد نسبت به کل	درصد نسبت به کل
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
-	-	-
۱۰۰٪	۷.۰۲۰.۵۹۵	۱۰۰٪
۱۰۰٪	۷.۰۲۰.۵۹۵	۱۰۰٪
	۹.۳۹۹.۲۱۶	۱۰۰٪
	۹.۳۹۹.۲۱۶	۱۰۰٪

اشخاص وابسته
سایر مشتریان

۵-۲-اطلاعات عملکرد حمل مسافر توسط ناوگان شرکت بشرح زیر می باشد:

کل	خارجی	داخلی
۲.۳۴۷.۹۱۶	۱۵۰.۷۱۷	۲.۱۹۷.۱۹۹
۲.۸۲۲.۶۵۰	۷۴.۸۶۸	۲.۷۴۷.۷۸۲

تعداد مسافر حمل شده در سال ۱۳۹۸
تعداد مسافر حمل شده در سال ۱۳۹۷

۵-۲-۱- علی رغم کاهش تعداد مسافرت افزایش درآمد های عملیاتی ناشی از افزایش نرخ بلیط پروازی می باشد.

۵-۲-۲- نرخ فروش بلیط براساس قانون برنامه پنجم توسعه کشور موضوع بند (ب) ماده ۱۶۱ و براساس مصوبه شورای عالی هواپیمایی کشوری و تایید مقام عالی وزارت راه و شهر سازی آزاد گردیده است.

۵-۲-۳- مبالغ مربوط به درآمد ارائه خدمات شامل قراردادهای تعمیر و نگهداری، سفارشات خرید و تعمیر و خدمات فرودگاهی برای دیگر شرکتهای هواپیمایی داخلی میباشد.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳-۵- جدول مقایسه ای درآمدهای عملیاتی و بهای تمام شده مربوط:

۱۳۹۷		۱۳۹۸		
درصد سود ناخالص به درآمد عملیاتی	درصد سود ناخالص به درآمد عملیاتی	سود ناخالص	بهای تمام شده	درآمد عملیاتی
		میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۱۶	۲۶	۲.۳۴۵.۲۷۸	۶.۷۶۵.۵۷۲	۹.۱۱۰.۸۵۰
۷۱	۶۳	۱۸۱.۴۹۷	۱۰۶.۸۶۹	۲۸۸.۳۶۶
۱۹	۲۷	۲.۵۲۶.۷۷۵	۶.۸۷۲.۴۴۱	۹.۳۹۹.۲۱۶

فروش خالص:
فروش بلیط و خدمات پروازی
سایر (اقلام کمتر از ۱۰ درصد درآمد عملیاتی)

۴-۵ با شیوع ویروس کرونا در اسفند ماه سال ۱۳۹۸، منجر به کاهش حضور مردم در اجتماعات، اماکن عمومی و کاهش شدید مسافرتها و عدم استفاده از حمل و نقل هوایی گردید که شرکت هواپیمایی آسمان نیز به عنوان بخشی از صنعت حمل و نقل هوایی، تحت تاثیر آثار مخرب ویروس کرونا قرار گرفت. شرکت علی‌رغم تجهیز و عملیاتی نمودن ناوگان خود (افزایش تعداد هواپیماهای پروازی و فعال شرکت به تعداد ۱۲ فروند) و برنامه ریزی و آمادگی برای بهره مندی از زمان پیک مسافرت در ایام پایانی سال ۱۳۹۸ و تعطیلات نوروزی سال ۱۳۹۹، با فراگیری و انتشار ویروس کرونا به منظور حفظ سلامت و بهداشت جامعه و کارکنان خود و در راستای اجرایی دستورالعمل ستاد ملی مدیریت و مقابله با ویروس کرونا و رعایت طرح فاصله گذاری اجتماعی، بخش زیادی از پروازهای خود را کنسل نمود. با وجود اینکه در هفته ابتدایی اسفند ماه سال ۱۳۹۸ پروازها هنوز به شدت تحت تاثیر شیوع این ویروس قرار نگرفته بود تعداد پروازها و مسافرین حمل شده ماه اسفند سال ۱۳۹۸ نسبت به اسفند سال ۱۳۹۷ به ترتیب ۳۱ و ۴۳ درصد کاهش یافت. مع الوصف شیوع ویروس کرونا علاوه بر کنسلی پرواز و انجام پروازهای بدون مسافر و کاهش شدید مسافرت و تبعات منفی بر درآمدهای شرکت و ایجاد ضرر و زیانهای غیرقابل جبران، هزینه های دیگری نیز به شرکت تحمیل نموده است. لازم بذکر می باشد که قیمت‌های بلیط در این ایام نیز به شدت کاهش و حتی پایین تر از نرخ های مصوب سازمان هواپیمای کشوری بوده است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشتهای توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۶- بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی

یادداشت	۱۳۹۸		۱۳۹۷	
	داخلی	خارجی	جمع	جمع
۶-۱ سوخت هواپیما	۵۱۶,۶۶۰	۱۰۷,۴۹۳	۶۲۴,۱۵۳	۶۸۳,۹۴۸
۶-۲ دستمزد مستقیم	۲,۲۷۲,۴۸۵	۱۵۱,۴۹۹	۲,۴۲۳,۹۸۴	۱,۹۵۶,۷۲۳
۶-۳ عوارض فرودگاهی	۵۲۵,۷۳۸	۲۸۵,۷۰۳	۸۱۱,۴۴۱	۵۴۴,۵۰۸
۶-۴ هندلینگ ترافیک و تجهیزات فرودگاهی	۵۲۶,۸۴۴	۲۶۱,۴۸۱	۷۸۸,۳۲۵	۵۲۵,۷۴۰
۶-۵ کترینگ پروازی	۲۳۹,۷۳۸	۳۰,۱۷۵	۲۶۹,۹۱۳	۲۳۸,۶۷۱
استهلاک	۶۱۰,۱۶۸	۴۰,۷۳۷	۶۵۰,۹۰۵	۵۹۷,۲۹۸
هزینه کارکنان عملیاتی	۲۳۰,۰۰۶	۱۵,۳۳۴	۲۴۵,۳۴۰	۲۲۶,۹۳۶
بیمه هواپیما	۲۰۶,۸۸۱	۱۳,۷۹۲	۲۲۰,۶۷۳	۲۱۰,۳۱۴
۶-۶ لوازم یدکی	۴۹۹,۶۶۹	۳۳,۳۱۱	۵۳۲,۹۸۰	۳۷۲,۶۷۴
بیمه سهم کارفرما	۳۹۸,۴۱۰	۲۶,۵۶۱	۴۲۴,۹۷۱	۳۴۱,۰۷۶
حق ماموریت	۴,۶۴۲	۳۰۹	۴,۹۵۱	۴,۴۹۵
۶-۱۱ سنوات خدمت کارکنان عملیاتی	۳۴۶,۷۴۴	۲۳,۱۱۶	۳۶۹,۸۶۰	۲۰۱,۷۳۱
۶-۷ هزینه تعمیر و نگهداری	۷۵,۷۱۰	۵۰,۴۷	۸۰,۷۵۷	۸۴,۳۴۴
۶-۸ هزینه های اجرایی	۱۸۷,۸۴۳	۱۳,۵۲۳	۲۰۰,۳۶۶	۱۵۰,۶۸۰
۶-۹ هزینه مالیات ارزش افزوده	۹۷,۲۹۷	۶,۴۸۶	۱۰۳,۷۸۳	۳۲,۴۴۳
۶-۹ هزینه عوارض ارزش افزوده	۴۸,۷۳۲	۳,۲۴۹	۵۱,۹۸۱	۱۶,۲۴۱
سایر(اقلام کمتر از ۱۰ درصد سربرار تولید)	۵۲۰,۵۹	۳,۴۷۰	۵۵۵,۲۹	۳۲,۱۹۵
	۶,۸۳۹,۶۳۶	۱,۰۲۰,۲۸۶	۷,۸۵۹,۹۱۳	۶,۲۲۰,۰۱۸
بهای تمام شده سفارشات خرید و تعمیر و نگهداری مشتریان	۱,۰۰۱,۱۹۰	۶,۶۷۹	۱,۰۰۷,۸۶۹	۸۷,۱۹۷
۶-۱۰ هزینه های جذب نشده (انتقال به یادداشت ۹)	(۱,۰۹۴,۳۴۰)	-	(۱,۰۹۴,۳۴۰)	(۶۲۲,۰۰۳)
	۵,۸۴۵,۴۷۶	۱,۰۲۶,۹۶۵	۶,۸۷۲,۴۴۱	۵,۶۸۵,۲۱۳

۶-۱ کاهش هزینه سوخت هواپیما ناشی از کاهش تعداد پروازها نسبت به سال قبل به علت زمینگیری هواپیما و کمبود نقدینگی در جهت خرید قطعات از جمله موتور، لندینگ گیر و غیره میباشد.

۶-۲ افزایش دستمزد مستقیم ناشی از افزایش سالانه حقوق و دستمزد پرسنل که هر ساله بر اساس بخشنامه وزارت کار و رفاه اجتماعی افزایش می یابد.

۶-۳ افزایش عوارض و خدمات فرودگاهی شرکت فرودگاههای کشور ناشی از افزایش نرخ ارزش نیمایی از مبلغ ۸۰,۰۰۰ ریال به مبلغ ۱۲۰,۰۰۰ ریال در سال جاری نسبت به سال قبل میباشد.

۶-۴ افزایش هزینه هندلینگ و تجهیزات فرودگاهی ناشی از افزایش ۴۰ درصد نرخ هندلینگ توسط شرکتهای ارائه دهنده خدمات و افزایش نرخ ارزش در سال جاری نسبت به سال قبل در خصوص پروازهای خارجی میباشد.

۶-۵ افزایش در هزینه کترینگ ناشی از افزایش قیمت مواد اولیه در سال جاری نسبت به سال قبل میباشد.

۶-۶ افزایش در هزینه های لوازم یدکی مصرفی ناشی از افزایش در مصرف قطعات مصرفی و قیمتها در سال جاری نسبت به سال قبل میباشد.

۶-۷ افزایش در هزینه تعمیر و نگهداری ناشی از افزایش تعداد چک هواپیماهای زمینگیر در سال جاری نسبت به سال قبل میباشد

۶-۸ افزایش در هزینه های اجرایی ناشی از افزایش در هزینه های ایاب و ذهاب ، سوخت خودرو، مصارف عمومی (آب، برق، گاز، تلفن) ، بهداشت و نظافت عمومی، ابزار و مواد مصرفی، کتب و مطبوعات مورد نیاز هواپیما و ... در سال جاری نسبت به سال قبل میباشد.

۶-۹ افزایش در هزینه مالیات و عوارض ارزش افزوده ناشی از افزایش در خریدهای انجام شده داخلی میباشد که با توجه به اینکه برابر بند ۱۲ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده، خدمات حمل و نقل هوایی معاف از مالیات میباشد، مطابق تبصره ۵ ماده ۱۷ قانون مذکور به حساب بهای تمام شده منظور شده است.

۶-۱۰ هزینه های جذب نشده به دلیل توقف ناوگان مربوط به کمبود قطعات (ناشی از اعمال تحریمها، افزایش نرخ ارز و کمبود منابع مالی) و شیوع بیماری کرونا محاسبه و از بهای تمام شده کسر شده است.

۶-۱۱ افزایش در هزینه سنوات خدمت کارکنان ناشی از افزایش در تعداد بازنشستگان و افزایش حقوق و مزایای آنان طبق بخشنامه مصوب وزارت کار و رفاه اجتماعی نسبت به سال قبل می باشد .

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱۱-۶- در سال مورد گزارش مبلغ ۲/۲۵۶ میلیارد ریال (سال قبل ۲/۵۵۴ میلیارد ریال) مواد اولیه و خدمات خریداری شده است. تامین کنندگان اصلی مواد اولیه و خدمات (بیش از ۱۰ درصد خرید) به تفکیک کشور و مبلغ خرید از هریک به شرح زیر است:

۱۳۹۷		۱۳۹۸		کشور	نوع مواد اولیه و خدمات	
درصد نسبت به کل خرید سال	میلیون ریال	درصد نسبت به کل خرید سال	میلیون ریال			
۲۰٪	۵۴۷.۷۴۱	۲۳٪	۷۹۶.۰۷۶	ایران	خدمات فرودگاهی	شرکت فرودگاههای کشور
۳۴٪	۹۱۷.۸۹۰	۱۸٪	۶۲۴.۱۵۳	ایران	سوخت هواپیما	شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران
۱۰٪	۲۷۴.۳۲۴	۱۳٪	۴۳۳.۹۳۳	ایران	خدمات هندلینگ	شرکت خدمات هوایی سامان
۰٪	۱۳۰.۰۵۹	۸٪	۲۶۸.۳۲۴	ترکیه	خدمات هندلینگ	شرکت مرکور استانبول
۰٪	-	۶٪	۱۹۳.۸۲۱	ایران	بیمه	شرکت سهامی ملت
۶٪	۱۷۰.۷۶۱	۴٪	۱۵۱.۶۹۰	مالزی	قطعات هواپیما	ای دي اي ابي حسينزري

۱۲-۶- مقایسه مسافر حمل شده شرکت در سال مالی مورد گزارش نتایج زیر را نشان می دهد.

۱۳۹۷	۱۳۹۸			
	کل	خارجی		داخلی
۲.۸۲۲.۶۵۰	۲.۳۴۷.۹۱۶	۱۵۰.۷۱۷	۲.۱۹۷.۱۹۹	مسافر حمل شده در پروازها
۳.۱۴۱.۴۸۸	۲.۷۸۲.۷۶۶	۱۶۲.۸۵۵	۲.۶۱۹.۹۱۱	صندلی عرضه شده
۴۲.۵۰۹	۳۶.۹۶۳	۲.۳۱۴	۳۴.۶۴۹	ساعت پرواز
۹۰٪	۸۴٪	۹۳٪	۸۴٪	ضریب اشغال-درصد

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۷- هزینه‌های فروش، اداری و عمومی

۱۳۹۷	۱۳۹۸	یادداشت
میلیون ریال	میلیون ریال	
		هزینه‌های فروش
۲۸۶,۲۹۹	۳۱۹,۸۴۰	کارمزد فروش بلیط
۲۰۳,۰۰۷	۲۳۲,۸۶۲	هزینه استفاده از سیستم رزرو بلیط
۹۹,۹۹۳	۱۲۲,۵۲۴	۶-۲ حقوق و دستمزد و مزایا
۱۸,۷۲۱	۲۳,۶۴۳	بیمه سهم کارفرما
۷,۵۴۴	۱۱,۹۳۰	۶-۱۱ سنوات خدمت
۲۶۶	۱,۵۸۹	هزینه ایاب و ذهاب
۱۱۲	۵۱۰	هزینه خوراک
۱۶,۰۹۹	۱۰,۴۴۶	اجاره ساختمانها
۳,۵۶۲	۵,۲۲۹	هزینه‌های اجرایی
۵۰۷	۱,۲۰۵	هزینه‌های تعمیر و نگهداری
۶۶	۹۷	هزینه آموزش و آزمون
۵,۸۲۹	۵,۴۶۴	هزینه استهلاك
۱۲,۲۳۱	۲,۱۲۶	سایر (اقدام کمتر از ۱۰ درصد هزینه‌های فروش و توزیع)
۶۵۴,۲۳۶	۷۳۷,۴۶۵	
		هزینه‌های اداری و عمومی
۲۷۳,۱۹۵	۳۱۴,۹۵۱	۶-۲ حقوق و دستمزد و مزایا
۴۷,۷۳۶	۶۳,۷۵۱	بیمه سهم کارفرما
۳۹,۱۱۴	۸۲,۶۱۴	۶-۱۱ سنوات خدمت
۹,۱۲۶	۸,۱۸۳	هزینه ایاب و ذهاب
۴,۶۲۵	۲,۳۳۸	هزینه خوراک
۶۹۷	۴۷۴	هزینه بهداری و بهداشت
۵,۳۴۸	۲,۳۳۲	اجاره ساختمانها
۱۹,۸۵۶	۱۴,۶۵۵	هزینه‌های اجرایی
۱۶,۵۷۱	۲۱,۵۳۷	هزینه‌های تعمیر و نگهداری
۲,۲۸۶	۴,۹۹۹	هزینه آموزش و آزمون
۱۵,۷۸۵	۱۳,۳۳۲	هزینه استهلاك
۸,۸۹۷	۱۱,۸۳۸	هزینه کارمزد و خدمات بانکی
۹,۴۰۷	۶,۹۵۰	حق الزحمه حسابرسی
۲۲,۹۴۵	۲۰,۸۷۹	سایر (اقدام کمتر از ۱۰ درصد هزینه‌های فروش و توزیع)
۴۷۵,۵۸۸	۵۶۸,۸۳۳	
۱,۱۲۹,۸۲۴	۱,۳۰۶,۲۹۸	

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۸- سایر درآمدها

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۳۶.۷۹۳	۲۴.۵۳۶	درآمد اجاره
۹۵.۷۹۸	۴۲.۷۷۵	درآمد رستوران و کیت‌رینگ
۷.۷۷۸	۱۷.۱۴۶	سایر درآمدها
۱۴۰.۳۶۹	۸۴.۴۵۷	

۹- سایر هزینه‌ها

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۶۲۲.۰۰۲	۱.۰۹۴.۳۴۰	هزینه‌های جذب نشده در تولید (انتقال از یادداشت ۶)
(۱۶۶.۹۴۲)	۲۹۰.۹۹۹	زیان ناشی از تسعیر بدهی‌های ارزی عملیاتی
۴۵۵.۰۶۰	۱.۳۸۵.۳۳۹	

۱۰- هزینه‌های مالی

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۸.۶۶۱	۸.۵۴۲	بانک‌ها و موسسات اعتباری
۱۸.۶۶۱	۸.۵۴۲	

۱۱- سایر درآمدها و هزینه‌های غیر عملیاتی

۱۳۹۷	۱۳۹۸	یادداشت
میلیون ریال	میلیون ریال	
(۵۲۷)	۴۹۰	سود (زیان) ناشی از فروش دارایی‌های ثابت مشهود
۱۰	۱۹۵	سود حاصل از فروش ضایعات
۲۶.۳۹۱	۵۴.۷۷۴	سود سپرده‌های بانکی
۱.۶۹۰	۱.۶۲۵	سود سرمایه‌گذاری‌ها
۱۷.۶۹۶	-	سود(زیان) تسعیر یا تسویه دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی غیر مرتبط با عملیات
۴۵.۳۱۳	-	برگشت جرایم مالیات بر ارزش افزوده
۵.۱۴۸	۱۳.۲۸۷	خسارت دریافتی از بیمه
۲۰	-	تخفیفات دریافتی از کمیته‌های خارجی
۴۹.۷۵۸	۹۹.۷۲۶	سایر درآمدها و هزینه‌های غیر عملیاتی
۱۴۵.۴۹۹	۱۷۰.۰۹۷	۱۱-۱

۱۱-۱ سایر درآمدها و هزینه‌های غیر عملیاتی عمدتاً بابت برگزاری دوره‌های آموزشی خلبانانی، مهمانداری و فنی فراگیران خارج از شرکت می‌باشد

(مبالغ به میلیون ریال)

جمع	دارایی‌های پیش پرداخت‌های سرمایه‌ای	جمع	قطعات سرمایه‌ای و بدهی	رژانه و ملکیتهای اداری و غیره	اثاثه و مصوبات	وسائط نقلیه	وسایل زمینی	ابزار و وسایل نقلی	مستلزمات	موجود و قطع سرمایه‌ای	ساختمان	زمین
۹,۰۰۶,۵۸۷	۲,۰۷,۴۴۵	۶۶,۰۹۰۰۰	۹,۳۳۸,۳۴۴	۵۸,۹۳۷	۱۱,۹۳۶۸	۱۱۳,۸۷۶	۱۳۸,۶۷۲	۴۶,۶۵۰	۷۱,۱۶۵	۱,۹۴۵,۵۷۲	۳۵۰,۸۹۱۵	۳۵۰,۵۶۴
۱,۳۹۷,۹۵۵	۳۳۶,۶۰۲	۴۵,۹۶۴	۶۱۳,۶۹۲	۱,۵۳۰	۸,۳۳۴	۲,۴۹۹	۱۳,۶۱۹	۷,۳۳۸	۱۲,۸۸۲	۲۱۸,۵۴۶	۲۰,۳۵۹	۱۹۰
(۷,۳۵۴)	-	-	(۶,۷۶۲)	(۳)	(۳۹)	(۷۷)	-	(۱۷۸)	(۶۶)	-	-	-
۱۷,۷۴۵	(۳۱۷,۳۹۰)	(۲۷۸,۱۰۳)	۶۱۳,۳۳۷	۱۷,۷۴۵	۵۰	-	۲,۹۹۳	۲,۱۳۸	-	۲۰,۱۸۷۸	۱۵,۵۴۳	۲۳۳,۶۱۸
۱۱,۳۱۴,۹۳۳	۳۳۳,۶۵۷	۲۷۸,۷۶۳	۱۰,۷۵۳,۵۱۴	۶۰,۴۶۹	۱۳,۵۳۳	۱۱۶,۲۹۸	۱۵۴,۵۸۴	۵,۳۵۸	۸۳,۸۸۱	۲,۱۲۰,۴۶	۳۵۴,۸۱۶	۴۰,۵۶۵
۱۰,۰۸۷,۸۰۲	۲۲۹,۴۵۲	۹,۴۴۸	۸۴۰,۱۳	۳,۸۱۰	۴,۷۰۶	-	۲,۹۱۳	۳,۵۶۶	۳,۱۸۶	۳,۵۰۰۱۴	۲۷,۰۷۵	۱۱۲
(۸۱,۰۰۱)	-	-	(۸۱,۰۰۱)	(۳)	(۱۲)	(۲۱,۸)	-	-	-	-	-	-
(۲,۱۷۸)	(۵۰,۳۸۴)	(۲۱,۰۰۰)	۸۱,۰۰۶	(۵۷)	(۶۱)	۳۸	-	-	-	۲۹,۳۵۵	(۱,۲۹۱۹)	۴۰,۹۶۲
۱۳,۴۲۳,۶۵۶	۶۱۱,۳۷۵	۱۹۷,۳۰۰	۱۱,۶۲۸,۵۳۱	۶۴,۳۸۴	۱۳۳,۳۳۷	۱۱۵,۹۱۹	۱۵۷,۵۳۵	۵۹,۹۴۴	۸۷,۱۶۷	۲,۶۳۰,۴۱۵	۳,۵۶۸,۹۷۲	۴۰,۵۶۵
۳,۳۳۸,۸۱۰	-	۳,۳۳۸,۸۱۰	۶۴۹,۹۶۵	۴۹۰,۰۰۸	۸۰,۴۹۳	۵۲,۱۸۱	۸۱,۱۵۵	۲۱,۵۴۶	۳۳,۷۸۲	۵۲۱,۲۵۲	۱,۶۹۴,۰۶۵	۱۵۵,۶۳۲
۶۱۴,۱۶۷	-	۶۱۴,۱۶۷	۱۹۵,۳۸۵	۳,۳۴۰	۱۳,۰۹۸	۱۳,۶۱۸	۱۰,۴۹۲	۲,۸۵۰	۸,۶۳۳	۱۷۸,۱۳۲	۱۵۴,۹۱۹	۳۳,۹۲۰
(۱,۳۷۶)	-	(۱,۳۷۶)	(۶۸۴)	(۳)	(۳۹)	(۷۷)	-	(۱۷۸)	(۶۶)	-	-	-
۱,۴۷۵	-	۱,۴۷۵	۱,۴۸۴	(۴)	-	-	(۵)	-	-	-	-	-
۳,۵۵۳,۱۳۶	-	۳,۵۵۳,۱۳۶	۸۴۶,۰۵۰	۵۲,۳۴۳	۹۳,۳۳۳	۶۵,۷۳۲	۹۱,۶۴۲	۳۴,۳۱۸	۳۳,۳۳۹	۶۹۹,۳۳۴	۱,۸۴۸,۹۸۴	۱۸۹,۷۲۳
۶۶۹,۱۳۳	-	۶۶۹,۱۳۳	۲۳۳,۸۲۶	۳,۳۵۵	۱۲,۳۴۳	۱۳,۵۳۵	۱۰,۳۸۹	۲,۶۷۰	۹,۲۷۷	۲۰,۵۰۸۸	۱۴۸,۹۴۷	۳۹,۸۹۳
(۳,۴۰۴)	-	(۳,۴۰۴)	(۲,۱۴۷)	(۲۸)	(۱۱)	(۲۱,۸)	-	-	-	-	-	-
(۶۴۶)	-	(۶۴۶)	(۵۲۸)	(۵۷)	-	(۶۱)	-	-	-	-	-	-
۴,۶۱۹,۴۴۹	-	۴,۶۱۹,۴۴۹	۱,۰۶۶,۳۰۱	۵۵,۴۱۳	۱۰,۵۵۴	۷۸,۹۷۸	۱۰۰,۹۳۱	۳۷,۸۸۸	۴۱,۶۱۶	۹۰,۴۴۶۲	۱,۹۹۷,۹۳۱	۲۲۹,۱۷۶
۷,۶۷۳,۳۰۶	۴۱۱,۳۷۵	۱۹۷,۳۰۰	۷,۰۶۴,۲۸۲	۸,۸۷۲	۲۶,۵۷۳	۳۷,۰۱۱	۵۵,۶۰۴	۳۲,۰۳۶	۴۵,۵۵۱	۱,۷۳۵,۵۵۳	۱,۵۷۱,۰۴۱	۴۴۵,۳۳۰
۷,۶۶۱,۷۵۷	۳۳۳,۶۵۷	۲۳۸,۷۶۳	۶,۸۰۰,۳۳۸	۸,۲۳۶	۲۴,۳۱۱	۵۰,۵۶۶	۶۲,۹۹۲	۲۲,۱۴۰	۵۱,۶۴۲	۱,۵۱۶,۶۷۲	۱,۷۰۵,۵۸۳	۴۴۴,۱۴۹

۱۲-۱- دارایی‌های ثابت مشهود تا ارزش ۱۲,۲۶۸,۲۰۳ میلیون ریال در مقابل خطرات احتمالی ناشی از حریق، سیل و زلزله از پوشش بیمه‌ای برخوردار است.

۱۲-۲- کلیه هواپیماهای شرکت دارای پوشش بیمه‌ای کامل شامل بیمه بدنه به مبلغ ۶,۹۱۹,۰۰۰ میلیون ریال و بیمه جنگ بدنه به مبلغ ۶,۷۸۷,۰۰۰ میلیون ریال و پوشش قطعات لوازم یدکی هواپیما مبلغ ۳۴۰,۳۷۵,۰۰۰ میلیون ریال میباشد.

۱۲-۳- کاشی‌های ثابت عمدتاً ثابت فروش قطعات سرمایه‌ای و یدکی به دیگر شرکت‌های هواپیمایی میباشد.

۱۲-۴- تعداد کل هواپیماهای شرکت در پایان سال ۱۳۹۸ شامل ۳۹ فروند بوده که تعداد ۱۲ فروند آن غیر فعال در سرفصل سایر داراییها طبقه بندی گردیده. تعداد ۱۷ فروند طی سال ۱۳۹۸ عملیاتی (تعداد هواپیماهای فعال به طور میانگین ۱۱ فروند بوده است) و تعداد ۱۰ فروند هواپیما بدلیل کمبود قطعات تا تاریخ تنظیم صورت‌های مالی زمینگیر می باشد.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱۲-۲- دارایی های در جریان تکمیل به شرح زیر است:

ناتیر پروژه بر عملیات	مخارج انباشته		برآورد تاریخ بهره برداری	درصد تکمیل			
	۱۳۹۷	۱۳۹۸		تکمیل	۱۳۹۷		۱۳۹۸
	میلیون ریال	میلیون ریال		میلیون ریال			
افزایش ظرفیت	۹۵,۶۰۱	۹۵,۶۰۱	۶۰,۰۰۰	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	۷۰	۷۰	کارهای تکمیلی محوطه آشیانه شماره ۲ فرودگاه
افزایش ظرفیت	۲۷,۴۹۶	۲۹,۴۲۷	۳۷,۰۰۰	۱۴۰۰/۰۶/۳۱	۶۰	۷۵	ساخت طبقه دوم ساختمان کترینگ ابعاد ۱۸,۵۵۳۳
افزایش ظرفیت	۲۱,۷۱۰	۲۱,۷۱۱	۲,۵۰۰	۱۴۰۰/۰۳/۳۱	۹۲	۹۲	تعمیرات و توسعه آشیانه قدیم شیراز
افزایش کارایی	۱۸,۷۰۴	-	-	-	-	-	تغییر کاربری ساختمان مالی سابق به ساختمان آموزش
افزایش ظرفیت	۱۱,۹۱۴	۱۷,۹۸۵	۷۰,۰۰۰	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	۲۵	۳۰	ساخت انکس مربوط به آشیانه F28
افزایش کارایی	۱۱,۶۷۰	۱۲,۲۵۱	۳۰,۰۰۰	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	۳۰	۳۰	اجرای عملی پروژه ساختمان تجاری اداری شهرستان رشت
افزایش ظرفیت	۸,۲۷۱	۸,۲۷۱	۴,۰۰۰	۱۴۰۰/۰۳/۳۱	۸۰	۸۰	ساخت انکس ضلع غربی آشیانه شهید بهشتی
افزایش ظرفیت	۴,۸۶۷	-	-	-	-	-	بازسازی و تغییرات جهت شعبه کامپوزیت
افزایش ظرفیت	۴,۲۳۰	-	-	-	-	-	نمیر کاربری فضای داخل کترینگ به آشپزخانه و رستوران
افزایش ظرفیت	۳,۶۰۷	-	-	-	-	-	تعمیرات و تغییرات کاربری انکس شرقی و غربی طبقه ۱
افزایش ظرفیت	۳,۳۴۲	۳,۳۴۲	۵۰,۰۰۰	۱۴۰۰/۰۶/۳۱	۵	۵	اپرون آشیانه فرودگاه امام
افزایش ظرفیت	۲,۷۲۶	-	-	-	-	-	تغییرات شعبه تزیینات و ایمنی ساختمان آشیانه بهشتی
افزایش کارایی	۲,۲۹۷	-	-	-	-	-	قفسه بندی طبقه فوقانی انبار فنی سایت ۱
افزایش ظرفیت	۱,۹۶۸	۱,۹۶۸	۲,۰۰۰	۱۴۰۰/۰۳/۳۱	۹۰	۹۰	فاز ۱ تعمیرات و بازسازی آشیانه شیراز
افزایش کارایی	۱,۸۹۷	۲,۰۷۲	۴,۰۰۰	۱۴۰۰/۰۸/۳۰	۱۰	۲۵	احداث ساختمان تشریفات پلیس
افزایش کارایی	۱,۸۴۹	-	-	-	-	-	تعمیرات و تغییرات کاربری جهت راه اندازی آزمایشگاه
افزایش کارایی	۱,۲۷۷	۱,۲۷۷	-	۱۴۰۰/۰۸/۳۰	۱۰	۱۰	پروژه ساختمان میدان الله شیراز
افزایش ظرفیت	۱,۱۶۵	-	-	-	-	-	بازسازی و تغییر کاربری انبار سایت ۲ به اف لود کترینگ
افزایش ظرفیت	۱,۰۷۵	۱,۰۷۵	۲,۰۰۰	۱۴۰۰/۰۳/۳۱	۵۰	۵۰	ساخت ۴ دستگاه کشنده هواپیمای فوکر ۱۰۰
افزایش کارایی	۶۶۳	۶۶۳	۱۲۰,۰۰۰	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	۵	۵	پروژه ساختمان اداری شهرستان نوشهر
افزایش ظرفیت	۵۴۴	-	-	-	-	-	اجرای کار جدید و تغییرات تجهیزات زمینی
افزایش کارایی	۵۰۸	-	-	-	-	-	تعمیر فضای داخلی انبار تدارکات فنی سایت ۱
افزایش ظرفیت	۵۷	۳۱۶	-	-	-	۵	احداث ساختمان کترینگ واقع در سایت ۲
افزایش ظرفیت	۱,۲۲۴	۱,۲۴۱	-	-	-	-	سایر اقلام
	<u>۲۲۸,۷۶۲</u>	<u>۱۹۷,۲۰۰</u>	<u>۳۸۱,۵۰۰</u>				

۱۲-۲-۱- مبلغ ۱۳۴/۲۲۴ میلیون ریال از دارایی های در جریان تکمیل به دلیل عدم وجود منابع مالی کافی متوقف گردیده است .

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱۳- دارایی های نا مشهود

(مبالغ به میلیون ریال)				
جمع	نرم افزار رایانه ای	دانش فنی	سرففلی محل کسب	حق امتیاز خدمات عمومی
-	-	-	-	-
۱۵.۱۷۷	۵.۶۳۸	۷۵۲	۸.۷۱۲	۷۵
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
۱۵.۱۷۷	۵.۶۳۸	۷۵۲	۸.۷۱۲	۷۵
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
۱۵.۱۷۷	۵.۶۳۸	۷۵۲	۸.۷۱۲	۷۵
-	-	-	-	-
۴.۷۴۶	۴.۷۴۶	-	-	-
۴.۷۴۶	۴.۷۴۶	-	-	-
۵۷۳	۵۷۳	-	-	-
۵.۳۱۹	۵.۳۱۹	-	-	-
۹.۸۵۸	۳۱۹	۷۵۲	۸.۷۱۲	۷۵
۱۰.۴۳۱	۸۹۲	۷۵۲	۸.۷۱۲	۷۵

بهای تمام شده:
مانده در ابتدای سال ۱۳۹۷
افزایش
واگذار شده
مانده در پایان ۱۳۹۷
افزایش
واگذار شده
مانده در پایان سال ۱۳۹۸
استهلاک انباشته
مانده در ابتدای سال ۱۳۹۷
استهلاک
مانده در پایان ۱۳۹۷/۱۲/۲۹
استهلاک
مانده در پایان سال ۱۳۹۸
مبلغ دفتری در پایان ۱۳۹۸/۱۲/۲۹
مبلغ دفتری در پایان سال ۱۳۹۷

۱۴- سرمایه گذاری های بلند مدت

۱۳۹۷		۱۳۹۸	
مبلغ دفتری	مبلغ دفتری	کاهش ارزش انباشته	بهای تمام شده
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۱۹۹.۷۲۱	۱۹۹.۷۲۱	(۱۰.۰۰۰)	۲۰۹.۷۲۱
۱۹۹.۷۲۱	۱۹۹.۷۲۱	(۱۰.۰۰۰)	۲۰۹.۷۲۱

سرمایه گذاری در سهام شرکت ها

۱۴-۱- سرمایه گذاری در سهام شرکت ها به شرح زیر تفکیک می شود:

۱۳۹۷		۱۳۹۸		کاهش ارزش انباشته	بهای تمام شده	درصد سرمایه گذاری	تعداد سهام	یادداشت
ارزش بازار	مبلغ دفتری	ارزش بازار	مبلغ دفتری					
۱۶.۸۸۱	۶.۵۰۰	۵۰.۱۳۵	۶.۵۰۰	-	۶.۵۰۰		۶.۵۰۰.۰۰۰	۱۴-۶
۱۶.۸۸۱	۶.۵۰۰	۵۰.۱۳۵	۶.۵۰۰	-	۶.۵۰۰			سرمایه گذاری سریع معامله (بورسی و فرا بورسی): شرکت بیمه ملت
	۱۵۷.۵۰۰	در دسترس نیست	۱۵۷.۵۰۰		۱۵۷.۵۰۰	۲۰	۱۲.۶۰۰.۰۰۰	۱۴-۲
	۳۵.۳۰۰	در دسترس نیست	۳۵.۳۰۰		۳۵.۳۰۰	۵۰	۳.۵۳۰.۰۰۰	۱۴-۳
	۳۵۱	در دسترس نیست	۳۵۱		۳۵۱	۱۰۰	۳.۵۰۸.۰۱۸	۱۴-۵
	-	در دسترس نیست	-		-	۱۷	-	۱۴-۴
	۷۰	در دسترس نیست	۷۰		۷۰	۱۰۰	۷.۰۰۰	۱۴-۵
	-	در دسترس نیست	-	(۱۰.۰۰۰)	۱۰.۰۰۰	۱۰۰	۱۰.۰۰۰	۱۴-۵
-	۱۹۳.۲۲۱	-	۱۹۳.۲۲۱	(۱۰.۰۰۰)	۲۰۳.۲۲۱			سرمایه گذاری سریع معامله (بورسی و فرا بورسی): شرکت خدمات هوایی سامان شرکت آرمان پخت شرکت هواپیمایی فارس ایر شرکت ارایه فرود البرز شرکت آسمان کارگو در شرف تاسیس شرکت خدمات بار خلیج فارس
۱۶.۸۸۱	۱۹۹.۷۲۱	۵۰.۱۳۵	۱۹۹.۷۲۱	(۱۰.۰۰۰)	۲۰۹.۷۲۱			

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱۴-۲- موضوع فعالیت شرکت سامان از تصدی و تامین امور مربوط به خدمات و پشتیبانی و جابجایی مسافر به هواپیما و بالعکس و تخلیه و بارگیری پست فرودگاههای کشور میباشد، شرکت مذکور در سال مالی ۱۳۸۴ شروع به فعالیت نموده ۵۰ درصد از سهام از بدو تاسیس در اختیار شرکت آسمان بوده که در سال ۱۳۹۲ بدلیل فروش ۵ درصد سهام به آقای نادری سرمایه به ۴۵ درصد و همچنین در سال ۱۳۹۵ با توجه به افزایش سرمایه شرکت مذکور به دلیل کمبود نقدینگی سهام شرکت به ۲۰ درصد کاهش یافته و شرکت مذکور واحد تجاری فرعی شرکت میباشد.

۱۴-۳- موضوع فعالیت شرکت آرمان بخت تهیه و تولید انواع ظروف و ملزومات مرتبط با خدمات پذیرایی هوایی و تهیه تجهیزات کترینگ و غیره می باشد شرکت مذکور در سال مالی ۱۳۸۵ شروع به فعالیت نموده ۵۰ درصد از سهام شرکت مذکور از بدو تاسیس در اختیار شرکت آسمان می باشد شرکت مذکور واحد تجاری فرعی شرکت بوده و سه عضو هیات مدیره آن توسط شرکت آسمان تعیین شده است.

۱۴-۴- موضوع فعالیت شرکت ارباب فرود البرز عبارت از تعمیر و نگهداری فنی بهینه سازی ارباب های فرود وسایل پرنده می باشد که در سال ۱۳۹۶ طبق مصوبه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۹۵/۰۴/۲۳ شرکت منحل گردیده است.

۱۴-۵- شرکت هواپیمایی فارس ایر از سال ۱۳۸۳ با سرمایه ۱۰۰۰ میلیون ریال تاسیس شده لیکن فعالیت نداشته است، شرکت آسمان کارگو از سال ۱۳۹۰ در شرف تاسیس بوده لیکن تا کنون فعالیت خود را شروع ننموده است و شرکت خدمات بار هوایی آسمان خلیج فارس در سال ۱۳۸۴ با سرمایه ۱۰ میلیارد ریال تاسیس شد و در سال ۱۳۸۸ عملیات خود را متوقف و بر این اساس ذخیره کاهش ارزش در دفاتر منظور گردیده است.

۱۴-۶- سرمایه گذاری در سهام فوق در سال ۱۳۹۹ با توجه به نیاز شرکت به منابع مالی بفروش رسیده است.

۱۵- سایر دارایی ها

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۴,۷۷۰	۳,۰۸۳	حصه بلند مدت وام کارکنان
۲۵,۲۰۰	۲۵,۲۰۰	ودیعه ارزی نزد شرکت کردیت اکریکال بابت تسهیلات دریافتی
۳۵,۲۸۹	۵۶,۷۷۵	ودیعه ارزی نزد شرکت مطارات دبي بابت دیویزیت (سپرده)
۸,۲۶۶	۲۶,۸۰۲	ودیعه ارزی کمپانی کلرینگ هاوس بابت پرداخت صورتحسابهای یاتا
۹۲۳	۱,۴۰۷	کمپانی ای-اس-دی
۶۶,۴۴۱	۶۶,۴۴۱	وزارت دادگستری - شورای عالی قضایی
۱۲,۴۵۹	۱۷,۰۴۰	کمپانی گلدن جورجیا
۱۰,۹۹۴	۱۶,۷۵۳	کمپانی اینوک
۹,۴۱۰	۱۵,۱۴۰	هواپیمایی کشوری امارات متحده عربی
۶,۹۰۴	-	نردیک آیرو
۱۷,۴۶۲	۴۴,۲۳۰	سایر ودایع
۶۴,۶۴۰	۶۴,۶۴۰	۱۲ فروند هواپیمایی غیر فعال
(۵۷,۲۴۲)	(۴۸,۸۸۸)	ذخیره کاهش ارزش
<u>۲۱۵,۵۱۶</u>	<u>۲۸۸,۶۲۳</u>	

۱۶- پیش پرداخت ها

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	
		پیش پرداخت های خارجی:
۲۱,۵۱۶	۳۰,۲۲۴	سفارشات قطعات و لوازم بدکی
۲۱,۵۱۶	۳۰,۲۲۴	
		پیش پرداخت های داخلی:
۷۳,۸۳۱	۶۵,۶۴۶	مالیات بر درآمد
۶,۹۸۴	۲۴,۱۶۲	پیش پرداخت شرکت ها
(۴۹,۳۶۱)	(۶۵,۶۴۶)	مالیات پرداختنی (یادداشت ۱-۲۵)
۳۱,۴۵۴	۲۴,۱۶۲	
۵۲,۹۷۰	۵۴,۳۸۶	

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱۷- موجودی مواد و کالا

۱۳۹۷	۱۳۹۸		
خالص	خالص	کاهش ارزش	بهای تمام شده
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۶۷۹,۴۶۰	۹۰۱,۳۶۰	-	۹۰۱,۳۶۰
۲۰۰,۳۹	۱۶,۷۱۸	-	۱۶,۷۱۸
۵۹,۶۳۵	۴۰,۵۷۱	-	۴۰,۵۷۱
-	-	(۱۱,۵۸۴)	۱۱,۵۸۴
۷۵۹,۱۳۴	۹۵۸,۶۴۹	(۱۱,۵۸۴)	۹۷۰,۲۳۳
۱۶,۲۱۳	۳,۱۶۸	(۳۴۵)	۳,۵۱۳
۷۷۵,۳۴۷	۹۶۱,۸۱۷	(۱۱,۹۲۹)	۹۷۳,۷۴۶

قطعات و لوازم یدکی فنی هواپیما
ملزومات، ناسسات، قطعات یدکی ماشین آلات
موجودی انبار رستوران
کالای امانی ما نزد دیگران
کالای در راه

۱۷-۱- موجودی مواد اولیه و بسته بندی، کالای ساخته شده، قطعات و لوازم یدکی تا ۹۵۸,۶۴۹ میلیون ریال در مقابل خطرات ناشی از حریق سیل و زلزله بیمه شده است.

۱۷-۲- کالای امانی شرکت نزد دیگران از بابت قطعات یدکی هواپیمای F۲۷ و F۲۸ که در سنوات گذشته از ناوگان عملیاتی شرکت خارج و جهت فروش به شرکت اف بی ائرو پارتس در دومی ارسال گردیده بود که طی سالهای ۸۳ تا ۸۶ فروخته شده و با توجه به عدم امکان بازیافت آن طبق نظر هیات مدیره در سال ۸۶ معادل ۱۰۰ درصد ذخیره کاهش ارزش در نظر گرفته شده است.

۱۸- دریافتنی های تجاری و سایر دریافتنی ها

۱۸-۱- دریافتنی های کوتاه مدت

۱۳۹۷	۱۳۹۸			یادداشت
خالص	خالص	کاهش ارزش	جمع	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۲۸,۹۴۹	۲۵,۲۶۵	(۳۷,۳۸۲)	۶۲,۶۴۷	۱۸-۱-۲
۳۴۲,۵۳۶	۲۵۵,۹۳۴	(۶۳,۲۶۴)	۳۱۹,۱۹۸	
۲۴۲,۱۰۵	۲۴۲,۱۰۵	-	۲۴۲,۱۰۵	۱۸-۱-۳
۲۴۱,۴۶۴	۲۴۱,۴۶۴	-	۲۴۱,۴۶۴	۱۸-۱-۳
۸۰,۸۱۶	۸۰,۸۱۶	-	۸۰,۸۱۶	۱۸-۱-۳
۲۵,۵۷۱	۲۴,۸۷۴	-	۲۴,۸۷۴	۱۸-۱-۳
۱۳۶,۹۵۷	۱۳۶,۹۵۷	-	۱۳۶,۹۵۷	۱۸-۱-۴
۱۶۹,۷۱۹	۱۶۱,۱۲۰	-	۱۶۱,۱۲۰	۱۸-۱-۴
۵۸,۳۶۱	۲۴,۹۰۴	-	۲۴,۹۰۴	۱۸-۱-۵
۲۹,۱۳۹	۲۹,۱۳۹	-	۲۹,۱۳۹	۱۸-۱-۴
۲۲,۵۵۵	۱۳,۳۷۲	-	۱۳,۳۷۲	۱۸-۱-۴
۱۲۳,۶۵۹	۱۲۳,۶۵۹	-	۱۲۳,۶۵۹	۱۸-۱-۵
۸۹,۵۷۶	۸۹,۵۷۶	-	۸۹,۵۷۶	۱۸-۱-۶
۱۸,۷۵۹	۱۸,۷۹۵	-	۱۸,۷۹۵	
۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	-	۲۰,۰۰۰	
۲۵,۶۱۹	۵۰,۴۱۸	-	۵۰,۴۱۸	
-	۹,۸۱۸	-	۹,۸۱۸	
۸۰,۵۰	۳۶,۷۹۲	-	۳۶,۷۹۲	
۴۴۸	۱۵,۹۵۶	-	۱۵,۹۵۶	
۴۱۱	۱۶۰,۲۶۲	-	۱۶۰,۲۶۲	
۲۱,۹۹۶	۲۱,۹۹۶	-	۲۱,۹۹۶	۱۸-۱-۷
۷,۹۱۴	۱۰,۶۰۹	-	۱۰,۶۰۹	
۴۰,۱۸۱	۵۸,۸۵۴	-	۵۸,۸۵۴	۱۸-۱-۴
۱۱,۵۶۹	۲۳,۴۰۳	-	۲۳,۴۰۳	۱۸-۱-۷
۱,۷۴۶,۳۵۴	۱,۷۷۶,۰۸۹	(۱۰۰,۶۴۴)	۱,۹۷۶,۷۲۵	
			۹۲۴,۵۶۴	
			۱,۰۵۲,۱۷۱	

تجاری:

حساب های دریافتنی:

اشخاص وابسته
آژانسها ایستگاهها و نمایندگی
شرکت سما تراول-نماینده دبی
شرکت مبارکه کویت
Q۸۰ شرکت
سازمان هواپیمایی کشوری
وزارت دفاع
نقشه برداری
شرکت حمل و نقل هوایی نفت
نیروی هوایی
نیروی انتظامی - هواناچا
شرکت رئیس
کمیته اف بی ای پروپارتس - دبی
الوطنیه
شرکت خدمات مسافرت هوایی آپادانا پرواز
شرکت هواپیمایی زاگرس
شرکت هواپیمایی فلائی پریشیا
هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران
شرکت ایران ایرتور
فلات قاره
سهلک سازه
شرکت هواپیمایی آتا
فرماندهی اشیانه جمهوری اسلامی ایران
شرکت پالایشگاه نفت لاوان
جمع نقل به صفحه بعد

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱.۷۴۶.۳۵۴	۱.۸۷۶.۰۸۹	(۱۰۰.۶۴۴)	۱.۹۷۶.۷۳۵	۹۳۴.۵۶۴	۱.۰۵۲.۱۷۱	جمع نقل از صفحه قبل
۲۲.۳۹۹	۲۲.۴۱۴	-	۲۲.۴۱۴	-	۲۲.۴۱۴	نیروی زمینی - هواپرواز
-	-	(۸۵.۴۴۵)	۸۵.۴۴۵	۸۵.۴۴۵	-	راجشاهی ایر لیمیتد
۲۱.۴۸۲	۳۲.۶۵۲	-	۳۲.۶۵۲	-	۳۲.۶۵۲	سازمان جغرافیایی ارتش
-	۱۷.۲۵۷	-	۱۷.۲۵۷	۱۷.۲۵۷	-	شرکت استار تراول
۵۱۴۶۰۴	۱۹۸.۲۶۰	(۵۶۰.۸۲)	۲۵۴.۳۴۲	-	۲۵۴.۳۴۲	سایر مشتریان
۲.۳۰۳.۸۴۰	۲.۱۴۶.۶۷۳	(۱۶۶.۱۶۷)	۲.۳۸۸.۸۴۶	۱.۰۲۷.۲۶۶	۱.۳۶۱.۵۸۰	
سایر دریافتنی‌ها:						
حساب‌های دریافتنی:						
۴۷.۶۵۲	۲۶.۷۵۲	-	۲۶.۷۵۲	-	۲۶.۷۵۲	کارکنان (وام مساعده)
۱۱.۶۲۶	۲.۸۱۰	-	۲.۸۱۰	-	۲.۸۱۰	سپرده‌های موقت
۸۵.۸۹۸	۷۵.۹۶۲	-	۷۵.۹۶۲	-	۷۵.۹۶۲	سایر
۱۴۵.۱۷۶	۱۰۵.۵۲۵	-	۱۰۵.۵۲۵	-	۱۰۵.۵۲۵	
۲.۴۵۰.۰۱۶	۲.۲۵۲.۱۹۸	(۱۹۷.۸۱۷)	۲.۴۹۴.۳۷۱	۱.۰۲۷.۲۶۶	۱.۴۶۷.۱۰۵	

۱-۱-۱۸- مبلغ ۲۵۰,۰۰۰ میلیون ریال از مانده حساب‌های دریافتنی تا تاریخ تهیه صورت‌های مالی وصول گردیده است.

۱-۱-۱۸-۲- مبلغ فوق شامل مبلغ ۵۳,۵۲۷ میلیون ریال در سال‌های قبل از ۱۳۸۷ به شرکت خدمات بار هوایی خلیج فارس (یادداشت ۱۴ صورت‌های مالی) توسط شرکت آسمان پرداخت شده است

و از این بابت مبلغ ۳۷,۰۰۰ میلیون ریال چک از شرکت اخیر الذکر تحویل این شرکت گردیده که به علت عدم موجودی برگشت گردیده که در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۹۰ مبلغ ۳۷,۳۸۲ میلیون ریال ذخیره در حسابها منظور گردیده است.

۱-۱-۱۸-۳- مبالغ بدهی سه شرکت فوق به مدیریت آقای عبد الامیر موسوی مربوط به بدهی پروازهای چارتی‌های واگذار شده در سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۳ و همچنین واگذاری سه فروند موتور

در سال ۱۳۹۳ جهت تعمیر میباشد که بعلت عدم اجرای تعهدات توسط مالک هرسه شرکت در محاکم قضایی علیه وی اقامه دعوی گردیده که مراحل رسیدگی به آنها در حال انجام میباشد.

۱-۱-۱۸-۴- مبلغ فوق بابت انجام ارائه خدمات و خرید خدمات در سال‌های قبل از سال ۱۳۹۳ میباشد که بعلت اختلاف حساب فی مابین مذاکرات جهت تعیین تکلیف نهایی در حال انجام میباشد

که در صورت عدم حصول نتیجه مراتب از طریق مراجع قضایی جهت وصول آن اقدام خواهد شد.

۱-۱-۱۸-۵- مبلغ فوق بابت واگذاری پروازهای چارتی واگذار شده در سال‌های قبل از ۱۳۹۱ میباشد که باتوجه وصول این مبلغ توسط آقای عبد الامیر موسوی بعنوان نماینده GSA شرکت آسمان

در کشور امارات از پرداخت آن به این شرکت خوداری نموده که اقدامات لازم جهت اقامه دعوی نزد مراجع قضایی از طریق اداره کل حقوقی شرکت در دست بررسی میباشد.

۱-۱-۱۸-۶- مبلغ فوق بابت قطعات واگذار شده مربوط به فوکر ۲۸ به شرکت کمپانی اف پی ایروپارتنس - دبی که توسط آن شرکت در سال‌های ۸۳ الی ۸۷ فروخته شده و مبلغ آن را به شرکت

آسمان عودت نداده است.

۱-۱-۱۸-۷- مانده بدهی فوق مربوط به پروازهای چارتی میباشد که در سال ۱۳۹۹ مبالغ آنها وصول گردیده است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشتهای توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۱۹- موجودی نقد

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	موجودی نزد بانک ها - ریالی
۵۳۶,۹۶۲	۵۰۳,۲۸۹	موجودی نزد بانک ها - ارزی
۳۴,۱۸۸	۵۱,۳۳۹	موجودی صندوق و تنخواه گردان ها - ریالی
۶۰۹	-	موجودی صندوق و تنخواه گردان ها - ارزی
۳۷,۲۱۱	۱۲۰,۴۳۴	
۶۰۸,۹۷۰	۶۷۵,۰۶۲	

۱۹-۱- مبلغ ارزی نزد بانکها و صندوق ارزی شامل ۵۳۴,۵۶۴ دلار، ۸۰۸,۵۴۵ یورو، ۶۶۳,۵۵۳ درهم و ریال عمان ۲,۸۱۸ که به نرخ ارز سامانه نیما در تاریخ وضعیت مالی تسعیر گردیده است.

۲۰- سرمایه

سرمایه شرکت در تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ مبلغ ۵۵۰,۰۰۰ میلیون ریال شامل ۵۵۰ میلیون سهم یک هزار ریالی با نام تمام پرداخت شده می باشد. ترکیب سهامداران در تاریخ صورت وضعیت مالی به شرح زیر است:

۱۳۹۷		۱۳۹۸		
درصد مالکیت	تعداد سهام	درصد مالکیت	تعداد سهام	
۹۹/۹۲	۵۴۹,۵۷۶,۸۵۶	۹۹/۹۲	۵۴۹,۵۷۶,۸۵۶	صندوق بازنشستگی کشوری
۰/۰۸	۴۲۲,۷۴۴	۰/۰۸	۴۲۲,۷۴۴	کارکنان شرکت خدمات هوایی کشور آسمان
۰	۴۰۰	۰	۴۰۰	سایرین (کمتر ۵ درصد)
۱۰۰	۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰	۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰	

۲۱- افزایش سرمایه در جریان

به منظور اصلاح ساختار مالی و تأمین سرمایه در گردش مناسب جهت استفاده کامل از ظرفیت های موجود، برابر مجامع برگزار شده در تاریخهای ۱۳۹۴/۱۲/۰۱، ۱۳۹۵/۰۸/۲۷، ۱۳۹۶/۰۲/۱۰ و ۱۳۹۶/۱۱/۱۰ و اخطار سازمان هواپیمایی کشوری مبنی بر تعیین حداقل سرمایه شرکتهای هواپیمایی به مبلغ ۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال پیشنهاد هیئت مدیره در خصوص افزایش سرمایه از مبلغ ۵۵۰,۰۰۰ میلیون ریال به مبلغ ۳,۵۵۰,۰۰۰ میلیون ریال از محل آورده نقدی و مطالبات سهامداران مورد تصویب مجامع فوق الذکر قرار گرفت که مبلغ ۱,۲۹۷,۸۰۹ میلیون ریال توسط سهامداران پرداخت و مابقی آن علی رغم مکاتبات متعدد از طرف سهامدار اصلی پرداخت نگردیده است.

۲۲- اندوخته قانونی

با توجه به اینکه طبق مفاد ۱۴۰ و ۱۳۸ اصلاحیه قانون تجارت و مفاد ماده ۶۷ اساسنامه مانده اندوخته قانونی به ده درصد سرمایه شرکت رسیده، لذا انتقال یک بیستم سود خالص به اندوخته فوق الذکر قابل انتقال به سرمایه نیست و جز در هنگام انحلال شرکت قابل تقسیم بین سهامداران می باشد.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲۳- ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	مانده در ابتدای سال
۷۶۶,۴۷۴	۸۲۸,۵۷۸	پرداخت شده طی سال
(۱۶۶,۲۸۵)	(۱۲۷,۵۷۵)	ذخیره تأمین شده
۲۴۸,۳۸۹	۴۶۴,۴۰۴	مانده در پایان سال
۸۴۸,۵۷۸	۱,۱۸۵,۴۰۷	

۲۳-۱ از مانده ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان تا تاریخ تنظیم صورتهای مالی، مبلغ ۷۸,۸۸۲ میلیون ریال پرداخت گردیده است.

۲۴ پرداختنی های تجاری و سایر پرداختنی ها

۲۴-۱ پرداختنی های کوتاه مدت

۱۳۹۷	۱۳۹۸	یادداشت
جمع	ارزی	ریالی
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۴۸,۰۰۰	۴۸,۰۰۰	۴۸,۰۰۰
۴۸,۰۰۰	-	۴۸,۰۰۰
	۲۲,۰۲۰	۲۲,۰۲۰
۱۰,۷۱۹	۶۶,۳۲۲	۱۰ ۲۴-۱-۳
۰	۶۲,۹۶۷	- ۲۴-۱-۳
۱۱۴,۳۹۵	۵۳,۹۸۵	- ۲۴-۱-۳
۳۷,۵۲۴	۲۲,۰۹۸	- ۲۴-۱-۳
۲۵,۵۷۱	۲۳,۸۹۹	۲۳,۸۹۹
۱۷,۳۱۹	۲۹,۴۰۱	۲۹,۴۰۱
۱۰۳,۵۵۳	۱۰۳,۲۸۵	-
۳۰,۲۱۰	۳۸,۰۲۵	۳۸,۰۲۵
۰	۷,۶۹۲	۷,۶۹۲
۰	۳۰,۲۳۹	۳۰,۲۳۹
۰	۶۹,۸۶۶	- ۲۴-۱-۳
۳۰۱,۳۴۶	۲۴,۶۸۵	- ۲۴-۱-۳
۳۱۰,۴۰۵	۴۴۴,۵۰۴	- ۲۴-۱-۳
۸۴,۸۵۸	۱۲۰,۰۶۳	- ۲۴-۱-۳
۲۷,۴۴۱	۱۷,۳۴۹	۱۷,۳۴۹
۳۹,۳۱۷	۲۹,۰۷۹	- ۲۴-۱-۳
۷۹۴,۳۰۲	۱,۳۰۷,۹۳۰	۱,۳۰۷,۹۳۰ ۲۴-۱-۲
۷۹۷,۴۵۹	۵۶۴,۱۷۰	۵۶۴,۱۷۰
۲,۶۹۴,۴۱۹	۳,۰۳۷,۵۸۹	۹۹۶,۸۵۴ ۲,۰۴۰,۷۳۵
۲,۷۴۲,۴۱۹	۳,۰۸۵,۵۸۹	۹۹۶,۸۵۴ ۲,۰۸۸,۷۳۵

جمع نقل به صفحه بعد

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲,۷۴۲,۴۱۹	۳,۰۸۵,۵۸۹	۹۹۶,۸۵۴	۲,۰۸۸,۷۳۵	جمع نقل از صفحه قبل
				سایر پرداختنی ها
۲۰۸,۰۱۵	۲۰۰,۷۳۰	-	۲۰۰,۷۳۰	اشخاص وابسته
۱۶۹,۲۵۹	۱۷۸,۱۸۵	-	۱۷۸,۱۸۵	حق بیمه کسر شده از حقوق کارکنان و اشخاص ثالث
۸۵,۷۲۰	۲۳,۲۰۰	-	۲۳,۲۰۰	سپرده ازانسها نزد ما
۱۴,۹۶۰	۱۹,۰۰۳	-	۱۹,۰۰۳	سپرده بیمانکاران
۱,۲۶۸,۶۵۳	۱,۳۸۵,۱۹۴	-	۱,۳۸۵,۱۹۴	عوارض شهرداری ازانسها نمایندگی ها و عوارض شهرداری چارتر هواپیما ۲۴-۱-۴
۶۶,۳۹۷	۶۹,۴۰۶	-	۶۹,۴۰۶	مالیات حقوق و دستمزد و مالیات ازانسها نمایندگیها و اشخاص ثالث
۷۷۳,۱۵۱	۵۲۷,۰۷۱	-	۵۲۷,۰۷۱	سایراقلام
۲,۵۸۶,۱۵۵	۲,۴۰۲,۷۸۹	۰	۲,۴۰۲,۷۸۹	
۵,۳۲۸,۵۷۴	۵,۴۸۸,۳۷۸	۹۹۶,۸۵۴	۴,۴۹۱,۵۲۴	

مانده بدهی های ارزی کمپانی های خارجی بر مبنای نرخ ارز در دسترس (به شرح یادداشت ۱-۴-۳) در تاریخ ترازنامه تسعیر شده است. -۲۴-۱-۱

مانده بدهی فوق بابت دریافت خدمات فرودگاهی، اجاره اماکن و عوارض مسافری کلیه شرکتهای فرودگاهی سراسر کشور میباشد. -۲۴-۱-۲

مانده بدهی های فوق مربوط به خرید قطعه و خدمات تعمیراتی از شرکتهای خارجی میباشد. -۲۴-۱-۳

مانده بدهی فوق مربوط به ۵ درصد مبلغ پایه بلیط اخذ شده از مسافرین شهرداری های محل فروش بلیط میباشد که به علت عدم نقدینگی کافی به موقع پرداخت نمیشود. -۲۴-۱-۴

تا تاریخ تهیه صورتهای مالی مبلغ ۴۴۵,۰۱۵ میلیون ریال از مانده حسابهای پرداختنی پرداخت گردیده است. -۲۴-۱-۵

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
 یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
 سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲۵- مالیات پرداختنی

(مبالغ به میلیون ریال)

مالیات

نوع تشخیص	۱۳۹۷		۱۳۹۸		۱۳۹۸		۱۳۹۷	
	مالیات پرداختنی	مانده پرداختنی	پرداختی	قطعی	تشخیصی	ایزای	درآمد مشمول مالیات ایزای	سود (زیان) ایزای
قطعی	۴۹,۳۶۱	۲۴,۵۵۳	۱۷,۷۷۷	۷۷,۲۲۳	۱۱۷,۱۲۷	.	۱۸۸۰۳	۲۰,۴۸۳
قطعی	.	.	.	صفر	۱۱۲,۵۹۱	.	.	۱۳,۶۹۴
قطعی	.	۳۳,۳۵۲	.	۴۴,۸۹۵	۱۱۸,۳۰۵	.	(۳۱,۷۵۰)	۲,۹۹۲
قطعی	.	.	۵۱,۲۵۲	۵۱,۲۵۲	۹۹,۰۷۴	.	(۱,۰۸۹)	۶,۶۶۲
قطعی	.	.	۱۱,۱۹۳	۱۱,۱۹۳	۳۵,۰۹۴	.	(۱,۶۴,۵۳۶)	۲,۵۵۳
در مرحله تجدید نظر	.	.	.	.	۷۲۱,۴۱۶	.	.	۲۹۸,۹۲۰
در مرحله بدوی	.	.	۵۰۴	.	۳۰۷,۹۷۴	.	.	۷۳۵,۵۵۴
در مرحله بدوی	.	.	۱,۱۵۱	.	۱۴,۶۹۴	.	.	۱۷,۷۰۶
رسیدگی نشده	.	.	.	.	-	.	.	۴۳,۳۳۳
	۴۹,۳۶۱	۶۷,۹۰۵						۱۲۹۸
	(۴۹,۳۶۱)	(۶۵,۶۴۶)						۱۳۹۷
	-	۲,۲۵۹						۱۳۹۸

بیش پرداخت‌های مالیات (باندلت ۱۶)

۲۵-۱-۱- مالیات‌های شرکت تا پایان سال ۱۳۹۷ تسویه شده و مالیات سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴ نیز پس از صدور برگ قطعی بطور کامل پرداخت و تسویه گردیده است. قابل ذکر است عملکرد سال ۱۳۹۴ به مبلغ ۳۳۹۴۲ میلیون ریال زیان توسط سازمان امور مالیاتی تأیید شده است.

۲۵-۱-۲- مالیات قطعی سال ۱۳۹۰ به مبلغ ۷۳,۲۲۳ میلیون ریال می‌باشد که در سال ۱۳۹۸ مبلغ ۱۴,۸۰۸ میلیون ریال معادل ۳۰ درصد اصل مالیات پرداخت و مبلغ ۲,۹۹۲ میلیون ریال با مطالبات شرکت از سازمان جوازهای نیروهای مسلح چهار و ملیه متفاوت مبلغ در حساب‌ها ثبت و ذخیره گرفته شده است.

۲۵-۱-۳- نسبت به برگ تشخیص سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ افزایش گردیده که در حیات‌های بدوی و تجدید نظر در حال رسیدگی می‌باشند و از این بابت ذخیره‌ای در حساب‌ها منظور نگردیده است.

۲۵-۱-۴- در خصوص برونده سال ۱۳۹۳ برگ قطعی صادر و به علت عدم وجود نقدینگی به دلیل شیوع ویروس کرونا پرداخت آن به تعویق افتاده و مبلغ ۷۱۱ میلیون ریال از محل مطالبات از سازمان امور مالیاتی چهار شده است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲۶- تسهیلات مالی

۱۳۹۷			۱۳۹۸		
جمع	بلند مدت	جاری	جمع	بلند مدت	جاری
۵۲۴,۵۷۸	۰	۵۲۴,۵۷۸	۵۳۳,۱۱۹	۰	۵۳۳,۱۱۹
۵۲۴,۵۷۸	۰	۵۲۴,۵۷۸	۵۳۳,۱۱۹	۰	۵۳۳,۱۱۹

تسهیلات دریافتی

تسهیلات دریافتی بر حسب مبانی مختلف به شرح زیر است:

۲۶-۱

به تفکیک تامین کنندگان تسهیلات:

۲۶-۱-۱

۱۳۹۷			۱۳۹۸		
جمع	ارزی	ریالی	جمع	ارزی	ریالی
۳۴۴,۱۷۶	۳۰۷,۱۲۸	۵۷,۰۴۸	۵۰۰,۰۱۴	۳۶۳,۹۵۶	۱۳۶,۰۵۸
۲۴,۵۶۳	۲۴,۵۶۳	۰	۲۴,۵۶۳	۲۴,۵۶۳	۰
۳۸۸,۷۳۹	۳۳۱,۶۹۱	۵۷,۰۴۸	۵۲۴,۵۷۷	۳۸۸,۵۱۹	۱۳۶,۰۵۸
۱۳۵,۸۳۸	۵۶,۸۲۸	۷۹,۰۱۰	۸,۵۴۲	۰	۸,۵۴۲
۵۲۴,۵۷۷	۳۸۸,۵۱۹	۱۳۶,۰۵۸	۵۳۳,۱۱۹	۳۸۸,۵۱۹	۱۴۴,۶۰۰

بانک ها

کредیت اکریکال ایندو سویز

سود و کارمزد جرائم معوق

حصه جاری

به تفکیک نرخ سود و کارمزد:

۲۶-۱-۲

۱۳۹۷	۱۳۹۸
میلیون ریال	میلیون ریال
۸۲,۱۶۲	۸۹,۰۰۰
۵۳,۸۹۶	۵۵,۵۹۹
۳۶۳,۹۵۶	۳۶۳,۹۵۶
۲۴,۵۶۴	۲۴,۵۶۴
۵۲۴,۵۷۸	۵۳۳,۱۱۹

بیش از ۲۵ درصد

۱ تا ۱۰ درصد

لایبوره اضافه ۲

لایبوره اضافه ۲/۲۵

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲۶-۱-۳- به تفکیک زمان بندی پرداخت:

کلیه تسهیلات دریافتی سررسید گذشته میباشد.

۲۶-۱-۴- به تفکیک نوع وثیقه:

۱۳۹۸	
میلیون ریال	
۵۳۳.۱۱۹	چک و سفته
۵۳۳.۱۱۹	

۲۶-۲- تسهیلات دریافتی به مبلغ ۵۳۳.۱۱۹ میلیون ریال از بانکهای ملی و کارآفرین نکول شده است که شرکت باید اصل، سود و جرایم آن را به مبلغ ۵۳۳.۱۱۹ میلیون ریال پرداخت نماید.

۲۶-۳- در تاریخ ۱۳۸۶/۰۴/۲۵ طی مصوبه ۱۰۲۲/۵۰۷/۸۶ در غالب اعتبار اسنادی ۱۰.۰۰۰.۰۰۰ یورویی، مبلغ ۷.۹۲۰.۵۹۷ یورو تسهیلات از حساب ذخیره ارزی به عاملیت شعبه مهرآباد جنوبی بانک کارآفرین، دریافت نمود. نرخ سود این تسهیلات لایبور + ۲٪ معین و باز پرداخت آن از ۲۰۱۰/۰۸/۲۴ طی ۲۰ قسط به فاصله زمانی ۳ ماهه تا ۲۰۱۵/۰۵/۲۴ اعلام و نرخ جریمه تاخیر در سال هم ۱۴/۹۱۸۱۳٪ توسط بانک مشخص گردید که متاسفانه این اقساط در سررسید های مشخص بازپرداخت نگردید.

با ارائه قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و تعیین تکلیف دیون معوق حساب ذخیره ارزی توسط دولت در تاریخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۷ و ارائه بخشنامه ی شماره ۶۲۹۸/۹۴ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۲ توسط بانک مرکزی به کلیه بانکها و ابلاغ لازم الاجرا بودن این قانون، پیگیری های ممتد و پیوسته ای توسط هواپیمایی آسمان صورت پذیرفت تا بتواند مطابق نص صریح و روشن قانون (مواد ۱۹ و ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر) از این موقعیت استفاده نماید.

پس از بارها پیگیری و مکاتبات گسترده با مسئولین ریاست محترم جمهور، رئیس محترم قوه قضایه، رئیس مجلس شورای اسلامی، معاون اول محترم، ریاست محترم بانک مرکزی این بانک با اعلام تغییر منشاء تسهیلات از حساب ذخیره ارزی به منابع خود بانک کارآفرین، امکان استفاده از قانون صدراشاره را برای هواپیمایی آسمان میسر ندانست و ضمن اقدامات قانونی و طرح دعوی در مراجع قضایی، نسبت به واخواست سفته و اخذ حکم لازم الاجرای چک ضمانت اقدام نمود و نهایتاً این بانک طی نامه شماره ۱۳۹۷۱۶۸۰۰۲۳۶۳۹۱۹ پرونده ۹۴۰۹۹۸۰۲۲۸۳۰۰۳۷۳ و بایگانی ۹۵۰۱۴۷ مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۲۶ دادگستری کل تهران مبلغ ۱۸۵.۷۶۱.۳۲۶.۹۲۲ ریال در تاریخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۴ از حساب صندوق بازنشستگی کشوری به عنوان ضامن هواپیمایی آسمان برداشت نمود.

پس از پیگیری های متعدد و استفاده از ظرفیت های خاص و استفاده بهینه از تمامی مقرهای قانونی و الزام بانک به صدور مصوبه ایی در راستای تعیین و تکلیف نهایی این تسهیلات و تسویه دفعه واحده، نهایتاً بانک طی مصوبه شماره ۵۰۷/۹۸۰۵۸۲۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۱ با لحاظ کسرکلیه پرداخت های هواپیمایی آسمان از اصل تسهیلات و حتی تغییر تاریخ سررسید اقساط به زمان انتقال بدهی به شعبه که با بیش از یکسال سکون و عدم لحاظ سود و جریمه در این فاصله زمانی، دیون ارزی را با نرخ ۸۵۰۰۰ ریال اعلام و با بخشایش جرائم (۱۲ درصدی ارزی و ۶ درصد ریالی) موافقت نمود و در نهایت جمع کل بدهی هواپیمایی آسمان را به مبلغ ۳۲۶.۲۳۷.۹۳۵.۶۰۰ ریال تا پایان فروردین ۱۳۹۹ اعلام نمود بنابراین با توجه به کفایت مانده طلب بانک کارآفرین در حساب تسهیلات به مبلغ ۳۴۳.۹۵۶ میلیون ریال از محاسبه هزینه بهره در سال جاری خودداری گردید.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
یادداشت‌های توضیحی صورت های مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲۷- سود سهام پرداختنی

(مبالغ به میلیون ریال)

۱۳۹۷			۱۳۹۸			
جمع	استاد پرداختنی	مانده پرداخت نشده	جمع	استاد پرداختنی	مانده پرداخت نشده	
۱۸۶,۱۷۹	-	۱۸۶,۱۷۹	۱۸۶,۰۸۶	-	۱۸۶,۰۸۶	سنوات قبل از ۱۳۹۶
۲۲۵,۰۷۱	-	۲۲۵,۰۷۱	۲۲۵,۰۷۰	-	۲۲۵,۰۷۰	سال ۱۳۹۶
-	-	-	۱,۰۰۰,۰۰۰	-	۱,۰۰۰,۰۰۰	سال ۱۳۹۷
۴۱۱,۲۵۰	-	۴۱۱,۲۵۰	۱,۴۱۱,۱۵۶	-	۱,۴۱۱,۱۵۶	

۲۸-۱- سود نقدی هر سهم سال ۱۳۹۶ مبلغ ۴۰۹ ریال و سال ۱۳۹۷ مبلغ ۱,۸۱۸ ریال است.

۲۸-۲- مبلغ ۱/۴۱۰ میلیارد ریال از مبلغ فوق مربوط به سود سهام صندوق بازتنسنگی می باشد و مابقی مربوط به سایر سهامداران می باشد.

۲۸- ذخایر

(مبالغ به میلیون ریال)

۱۳۹۷		۱۳۹۸		
مانده پایان سال	افزایش	مانده پایان سال	کاهش	
۷۴,۵۸۲	۲۹,۳۰۶	۱۰۳,۸۸۸	۷۴,۵۸۲	ذخیره مرخصی استفاده نشده کارکنان
۳۹۸,۴۸۴	-	۳۹۸,۴۸۴	۳۹۸,۴۸۴	ذخیره هزینه های تحقق یافته
-	-	-	-	
۴۷۳,۰۶۶	۲۹,۳۰۶	۵۰۲,۳۷۲	۴۷۳,۰۶۶	

۲۸-۱- از مانده ذخیره مرخصی استفاده نشده کارکنان تا تاریخ تهیه صورتهای مالی مبلغ ۱۱۰,۱۷ میلیون ریال تسویه و ذخیره هزینه های تحقق یافته بابت حسابرسی بیمه توسط سازمان تامین اجتماعی مربوط به سالهای ۸۳ تا ۹۵ میباشد که در هیاتهای بدوی و تجدید نظر در دست بررسی میباشد که تا این تاریخ رای قطعی صادر نگردیده است.

۲۹- پیش دریافت ها

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۵۳,۹۳۱	۱۲۴,۳۹۹	پیش دریافت از مشتریان:
۱۲,۳۷۶	۲,۴۹۰	پیش دریافت فروش برای پروازهای آتی
۱۶۶,۳۰۷	۱۲۶,۸۸۹	پیش دریافت عوارض فروش
۷,۱۳۱	۶,۸۱۵	سایر پیش دریافت ها
۱۷۳,۴۳۸	۱۳۳,۷۰۴	

۲۹-۱- از مانده حساب پیش دریافتها مبلغ ۱۲۶,۸۸۹ میلیون ریال در سال مالی بعد تسویه و به حساب درآمدهای عملیاتی منظور گردیده است. لازم به توضیح است مبلغ پیش دریافت اخذ شده از مشتریان بابت بلیطهای فروش رفته در سال مالی ۹۸ بوده که پروازهای مربوط به آنها در سال مالی ۹۹ انجام شده است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳۰- اصلاح اشتباهات، تغییر در رویه‌های حسابداری و تجدید طبقه بندی

۳۰-۱- اصلاح اشتباهات:

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	
(۳۴.۹۳۸)	-	جرایم دیر کرد تسهیلات دریافتی
(۴۱.۶۹۰)	-	مالیات ارزش افزوده ۹۶
(۵۴.۲۷۹)	-	مالیات عملکرد سنوات ۹۱-۹۱
(۱۳۰.۹۰۷)	-	

۳۰-۱-۱ اصلاح و ارائه مجدد صورت‌های مالی ۱۳۹۷/۱۲/۲۹

به منظور ارائه تصویری مناسب از وضعیت مالی و نتایج عملیات، کلیه اطلاعات مقایسه‌ای مربوط در صورت‌های مالی مقایسه‌ای اصلاح و ارائه مجدد شده است و به همین دلیل ارقام مقایسه‌ای بعضاً با صورت‌های مالی ارائه شده در سال مالی قبل مطابقت ندارد.

۱۳۹۷/۱۲/۲۹	تعدیلات			طبق صورت‌های مالی ۱۳۹۷/۱۲/۲۹	صورت وضعیت مالی:
	جمع تعدیلات	اصلاح اشتباهات	تجدید طبقه بندی		
۲۱۵.۵۱۶	(۷۸.۱۸۹)	۰	(۷۸.۱۸۹)	۲۹۳.۷۰۵	سایر دارایی‌ها
۷.۲۶۱.۷۵۷	۸.۸۸۲	۰	۸.۸۸۲	۷.۲۵۲.۸۷۵	داراییهای ثابت مشهود
۲.۴۵۰.۰۱۶	۶۹.۳۰۸	۰	۶۹.۳۰۸	۲.۳۸۰.۷۰۸	دریافتی‌های تجاری و سایر دریافتی‌ها
(۵.۶۸۵.۲۱۳)	۱۹.۵۰۹	۰	۱۹.۵۰۹	(۵.۷۰۴.۷۲۱)	صورت سود و زیان:
(۱۰.۱۲۹.۸۲۴)	(۴۵.۸۶۷)	۰	(۴۵.۸۶۷)	(۱۰.۸۳.۹۵۷)	بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی
۱۴۰.۳۶۹	(۱۶۶.۹۴۲)	۰	(۱۶۶.۹۴۲)	۳۰۷.۳۱۱	هزینه‌های فروش، اداری و عمومی
(۴۵۵.۰۶۰)	۱۹۳.۳۰۰	۰	۱۹۳.۳۰۰	(۶۴۸.۳۶۰)	سایر درآمدها
۵.۳۳۸.۵۷۴	(۵۸۴.۸۵۰)	۰	(۵۸۴.۸۵۰)	۵.۹۱۳.۴۲۴	سایر هزینه‌ها
۴۷۳.۰۶۶	۴۷۳.۰۶۶	۰	۴۷۳.۰۶۶	.	حسابهای پرداختی تجاری و سایر پرداختیها
۸۴۸.۵۷۸	۱۱۱.۷۸۴	۰	۱۱۱.۷۸۴	۷۳۶.۷۹۴	ذخایر
					ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
 یادداشتهای توضیحی صورت های مالی
 سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳۱- نقد حاصل از عملیات

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	سود خالص
۱۷.۷۰۶	۴۳.۲۳۲	تعدیلات
-	۳۷.۹۱۸	هزینه مالیات بر درآمد
۱۸.۶۶۱	۸.۵۴۲	هزینه های مالی
(۵۲۷)	(۴۹۰)	سود ناشی از فروش دارایی های ثابت مشهود
۹۹.۸۸۸	۳۳۶.۸۲۹	خالص افزایش در ذخیره مزایای پایان خدمات کارکنان
۶۱۸.۹۱۳	۶۶۹.۶۹۶	استهلاک دارایی های غیر جاری
(۱.۶۹۰)	(۱.۶۲۵)	سود سهام
(۲۶.۳۹۱)	(۵۴.۷۷۴)	سود سپرده بانکی وسایر اوراق
(۱۸۴.۶۳۸)	۲۹۰.۹۹۹	خالص (سود) / زیان تسعیر ارز
(۱۵.۲۱۳)	-	سایر
۵۲۶.۷۰۹	۱.۳۳۰.۳۲۶	
(۱۲۹.۵۰۴)	۱۲۴.۷۱۱	کاهش (افزایش) دریافتی های عملیاتی
(۸۶.۷۴۸)	(۱۸۶.۴۷۰)	(افزایش) موجودی مواد و کالا
۸۹.۵۲۲	(۱.۴۱۶)	(افزایش) کاهش پیش پرداخت های عملیاتی
۷۱۶.۵۰۲	(۱۰۳.۵۹۹)	(کاهش) افزایش پرداختی های عملیاتی
۳۲۵.۲۵۴	۲۹.۳۰۶	افزایش ذخایر
(۱۵.۹۰۸)	(۳۹.۷۳۴)	(کاهش) پیش دریافت های عملیاتی
۱.۴۲۵.۸۲۷	۱.۱۵۳.۱۲۵	نقد حاصل از عملیات

۳۲- معاملات غیر نقدی عمده طی سال به شرح زیر است:

۱۳۹۷	۱۳۹۸	
میلیون ریال	میلیون ریال	تحصیل دارایی های ثابت مشهود در قبال اسناد پرداختی
۳۰.۳۵۹	-	
۳۰.۳۵۹	-	

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
یادداشتهای توضیحی صورت های مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۳۳- مدیریت سرمایه و ریسک ها

۳۳-۱- مدیریت سرمایه

شرکت سرمایه خود را مدیریت می کند تا اطمینان حاصل کند در حین حداکثر کردن بازده شرکت از طریق بهینه سازی تعادل بدهی و سرمایه، قادر به تداوم فعالیت خواهد بود. ساختار سرمایه شرکت از خالص بدهی و حقوق مالکانه تشکیل می شود.

۳۳-۱-۱- نسبت اهرمی

نسبت اهرمی در پایان سال به شرح زیر است :

۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۸/۱۲/۲۹	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۷.۷۵۹.۴۸۴	۹.۲۵۶.۳۹۵	جمع بدهی
(۶۰۸.۹۷۰)	(۶۷۵.۰۶۲)	موجودی نقد
۷.۱۵۰.۵۱۴	۸.۵۸۱.۳۳۳	خالص بدهی
۳.۸۱۵.۲۴۴	۲.۸۵۸.۴۷۵	حقوق مالکانه
۱/۹	۳/۰۰۲	نسبت خالص بدهی به حقوق مالکانه(درصد)

۳۳-۲- اهداف مدیریت ریسک مالی

شرکت به دنبال حداقل کردن اثرات ریسک های مالی از طریق مدیریت ساختار سرمایه در موقعیتهای اقتصادی میباشد. نظارت مدیران ارشد بر مدیریت ریسک، در کنترل فرآیندها ساختارها و سیاستهای شرکت مورد بازبینی قرار گرفته و حسب مورد تصمیمات مقتضی اتخاذ میشود. ریسکهای مالی شرکت شامل بازار فروش بلیط، ریسک اعتباری و ریسک نقدینگی میباشد که مدیریت شرکت از طریق رصد کردن نرخهای فروش بلیط سایر شرکتهای داخلی و تجزیه و تحلیل شرایط و نوسانات نرخ ارز و همچنین تحلیل شرایط با وجود ویروس کرونا بر شرایط اقتصادی شرکت اقدام به ریسکهای یاد شده جهت بهبود عملکرد مالی شرکت می نماید.

۳۳-۳- ریسک بازار

فعالیت های شرکت در وهله اول آن را در معرض ریسک تغییرات در نرخ های مبادله ارزی قرار می دهد. شرکت به منظور مدیریت کردن آسیب پذیری از ریسک ارزی، موارد زیر را بکار میگیرد :

با توجه به ضرورت واردات قطعات مورد نیاز ناوگان نیاز به ارز خارجی ضرورت می یابد. رویکرد شرکت در مواجهه با این ریسک در زمینه خریدهای خارجی با توجه به تحریمهای اعمال شده و حذف ارز مبادله ای و افزایش نرخ ارز، خرید از طریق شرکتهای خارجی میباشد که مدیریت این شرکت توسط اشخاص ایرانی اداره میشود و بدهی به آنها به نرخ روز ارز، معادل ریالی آن از طرف شرکت به حساب معرفی شده در داخل کشور واریز میگردد و همچنین خرید از شرکتهای داخلی که دارای مجوز ساخت و یا تاییدیه از سازمان هوایی کشور میباشد. آسیب پذیری از ریسک بازار با استفاده از تجزیه و تحلیل حساسیت، اندازه گیری می شود. تجزیه و تحلیل حساسیت، تأثیر یک تغییر منطقی محتمل در نرخ های ارز در طی سال را ارزیابی می کند. دوره زمانی طولانی تر برای تجزیه و تحلیل حساسیت، ارزش در معرض ریسک را تکمیل میکند و به شرکت در ارزیابی آسیب پذیری از ریسک های بازار، کمک می کند. جزئیات تجزیه و تحلیل حساسیت برای ریسک ارزی در یادداشت ۱-۴-۳ ارائه شده است.

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
یادداشتهای توضیحی صورت های مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲۲-۴- مدیریت ریسک ارز

شرکت معاملاتی را به ارز انجام می دهد که در نتیجه، در معرض آسیب پذیری از نوسانات نرخ ارز قرار می گیرد. آسیب پذیری از نوسان نرخ ارز از طریق مدیریت زمانبندی و تسویه حسابهای ارزی بر اساس منابع مالی مدیریت میشود. مبالغ دفتری دارایی های بولی ارزی و بدهی های بولی ارزی شرکت در یادداشت ۲۴ ارائه شده است.

۲۳-۴-۱- تجزیه و تحلیل حساسیت ارزی

شرکت معاملاتی را انجام میدهد که در نتیجه در معرض آسیب پذیری از نرخ ارز قرار میگیرد. آسیب پذیری از نوسان نرخ از طریق خریدهای اعتباری صورت گرفته میباشد. پروازهای بین المللی شرکت در حدود ۱۴ درصد کل درآمدهای ناوگان حمل و نقل هوایی را شامل میشود و خرید قطعات ناوگان از طریق واردات و با نرخ ارز نیمایی صورت میگیرد، به جز موارد استثنایی به نرخ روز آزاد پرداخت گردیده است.

۲۳-۵- ریسک سایر قیمتها

هزینه های عملیاتی شامل سوخت، دستمزد مستقیم، عوارض فرودگاهی، هندلینگ، کترینگ و ... به شرح یادداشت ۶ تفکیک میشود. در ارتباط با دستمزد علیرغم آنکه این شرکت هر سال از سوی شورای عالی کار افزایش می یابد، لیکن با توجه به سیاست های شرکت استفاده بهینه نیروی انسانی و همچنین اضافه نمودن ناوگان زمینگیر در فعالیت حمل و نقل هوایی و شناسایی مسیرهای جدید هوایی، سعی گردیده است که پوشش مناسب در خصوص هزینه های دستمزد اعمال گردد. در خصوص سایر هزینه ها که شامل هزینه ای تعمیرات و نگهداری، قطعات مصرفی هواپیما، استهلاک، امنیت و حفاظت فیزیکی هواپیما است علیرغم تورم موجود در کشور بر اساس بودجه و سیاست های کنترل هزینه، این هزینه تا سرحد امکان نیز تا کنون کنترل گردیده است.

۲۳-۵-۱- مدیریت ریسک اعتباری

ریسک اعتباری به ریسکی اشاره دارد که طرف قرارداد در ایفای تعهدات قراردادی خود ناتوان باشد که منجر به زیان مالی برای شرکت شود. شرکت سیاستی مبنی بر معامله تنها با طرف های قرارداد معتبر و اخذ وثیقه کافی، در موارد مقتضی، را اتخاذ کرده است. تا ریسک اعتباری ناشی از ناتوانی در ایفای تعهدات توسط مشتریان را کاهش دهد. شرکت در خصوص کاهش مطالبات فروش بلیط از آبان ماه ۱۳۹۸ اقدام به جایگزینی سیستم فروش نیرا (سیستم طراحی شده داخلی) به جای سیستم فروش سینا (سیستم متعلق به کشور فرانسه) نمود که در سیستم فروش جدید ابتدا آژانس ها می بایست مبلغی را به عنوان اعتبار به حساب شرکت آسمان واریز و بعد اقدام به فروش بلیط نمایند و اجرای این رویه باعث عدم ایجاد مطالبات فروش از آن تاریخ تاکنون گردیده است.

نام مشتری	میزان مطالبات کل	میزان مطالبات سر رسید شده	ذخیره کاهش ارزش
آژانس ها و نمایندگان ها	۲۵۵,۹۳۴	۲۵۵,۹۳۴	۶۳,۲۶۴
سایر	۱,۸۹۰,۷۳۹	۱,۸۹۰,۷۳۹	۱۷۸,۹۰۹
جمع	۲,۱۴۶,۶۷۳	۲,۱۴۶,۶۷۳	۲۴۲,۱۷۳

۲۳-۵-۲- مدیریت ریسک نقدینگی

شرکت برای مدیریت ریسک نقدینگی، یک چهارچوب ریسک نقدینگی مناسب برای مدیریت کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت تامین وجوه و الزامات مدیریت نقدینگی تعیین کرده است. شرکت ریسک نقدینگی را از طریق نگهداری اندوخته کافی و تسهیلات بانکی، از طریق نظارت مستمر بر جریان های نقدی پیش بینی شده و واقعی و از طریق تطبیق مقاطع سر رسید داراییها و بدهیهای مالی، مدیریت می کند.

نام مشتری	عندالمطالبه	بین انا سال	جمع (مبالغ به میلیون ریال)
پرداختنی های تجاری	۳,۰۸۵,۵۸۹	-	۳,۰۸۵,۵۸۹
سایر پرداختنی ها	۲,۴۰۲,۷۸۹	-	۲,۴۰۲,۷۸۹
مالیات پرداختنی	۲,۲۵۹	-	۲,۲۵۹
سود سهام پرداختنی	۱,۴۱۱,۱۵۶	-	۱,۴۱۱,۱۵۶
تسهیلات	۵۳۳,۱۱۹	-	۵۳۳,۱۱۹
ذخایر	-	۵۰۲,۳۷۲	۵۰۲,۳۷۲
باز خرید خدمت	-	۱,۱۸۵,۴۰۷	۱,۱۸۵,۴۰۷
جمع	۷,۴۳۴,۹۱۲	۱,۶۸۷,۷۷۹	۹,۱۲۲,۶۹۱

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهیمی عام)

یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

شماره یادداشت	دلار آمریکا	یورو	پوند انگلستان	درهم امارات	ریال عمان	درام ارمنستان	دینار کویت	فوانک سوئیس	لیبر ترکیه	کرون سوئد
۱۹	۵۳۴,۵۶۴	۸۰,۸۵۴۵	-	۶۶۳,۵۵۳	۳,۸۱۸	-	-	-	-	-
۱۸	۵,۷۳۶,۴۳۳	۳۶۹,۳۲۸	۴,۷۵۲	۶,۳۳۳,۷۹۷	-	۶,۵۳۱,۹۴۸	۲۹۱,۳۱۶	-	۸۹,۹۸۷	۸۹,۳۷۰,۷
	۶,۲۷۰,۹۹۷	۱,۱۷۷,۷۷۳	۴,۷۵۲	۶,۹۳۷,۳۵۰	۳,۸۱۸	۶,۵۳۱,۹۴۸	۲۹۱,۳۱۶	-	۸۹,۹۸۷	۸۹,۳۷۰,۷
۲۴	(۲,۳۰۴,۱۵۰)	(۶,۲۵۴,۰۶۹)	(۳۶,۹۷۷)	(۱۱,۴۱۳)	(۳۸,۱۱۲)	-	-	(۸,۰۰۰)	-	-
۲۶	(۵۸۴,۸۴۷)	-	-	-	-	-	-	(۸,۰۰۰)	-	-
	(۳,۸۸۹,۰۹۷)	(۶,۲۵۴,۰۶۹)	(۳۶,۹۷۷)	(۱۱,۴۱۳)	(۳۸,۱۱۲)	-	-	(۸,۰۰۰)	-	-
	۳,۳۸۱,۹۰۰	(۵,۰۷۶,۲۹۶)	(۳۲,۳۲۵)	۶,۹۲۵,۹۳۷	(۴۵,۲۹۴)	۶,۵۳۱,۹۴۸	۲۹۱,۳۱۶	(۸,۰۰۰)	۸۹,۹۸۷	۸۹,۳۷۰,۷
	۷۸۰,۸۰۳	(۷۷۰,۴۸۸)	(۱,۸۳۱)	۱۷۱,۳۷۰	(۱۶۰,۶۰۰)	۱,۱۶۹	۸۵,۶۴۹	(۳۳۵)	۱,۳۵۰	۸,۶۵۶
	۱,۹۳۰,۰۵۰	(۱۰,۴۴۹,۵۳۰)	(۳۲,۳۲۵)	۶,۳۵۳,۱۸۸	(۷۷,۲۳۸)	۶,۳۵۱,۹۴۸	۲۹۱,۳۱۶	(۸,۰۰۰)	۸,۵۸۰	۸۹,۳۴۸,۸
	۱۵۲,۴۲۶	(۱,۱۴۷,۰۳۶)	(۱,۸۳۱)	۱۴۹,۴۷۶	(۱۶,۶۵۷)	۱,۱۶۹	۸۵,۶۴۹	(۳۳۶)	۱۱۴	۸,۶۵۵

۳۴-۱ - ارز حاصل از صادرات و ارز مصرفی برای واردات و سایر پرداخت‌های طی سال مورد گزارش به شرح زیر است :

مبلغ	دلار
خرید کالا و خدمات ارزی	۱۲۰,۵۶۰,۰۱۱
سایر پرداخت‌ها	۳۸۰,۹۴,۴۳۹

شرکت خدمات هوایی کشور آسمان (سهامی عام)
 یادداشت‌های توجیحی صورت‌های مالی
 سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸

۲۵ - معاملات با اشخاص وابسته

۲۵-۱ - معاملات انجام شده با اشخاص وابسته طی سال مورد گزارش

شرح	نام شخصی وابسته	نوع وابستگی	مشمول ماده ۱۲۹	سایر پرداختی ها	سود سهام پرداختنی	علی الحساب الزامات	۱۳۹۸		۱۳۹۷	
							طلب	بدهی	طلب	بدهی
شرکت‌های اصلی و نهایی	شرکت آئیه صا	عنوان هیئت مدیره	✓	-	-	-	۷۵۲	-	-	-
		جمع	-	-	-	۷۵۲	-	-	-	-
شرکت وابسته	شرکت خدمات هوایی سامان	سرمایه پذیر	...	۴۳۳,۹۳۳	۱,۴۱۰,۰۶۹	۱,۳۲۷,۸۰۹	۷۵۲۶	۴۳۳,۹۳۳	۷,۲۸۰	۲,۴۹۰,۴۷۲
		جمع	-	۴۳۳,۹۳۳	۱,۴۱۰,۰۶۹	۱,۳۲۷,۸۰۹	۷۵۲۶	۴۳۳,۹۳۳	۷,۲۸۰	۲,۴۹۰,۴۷۲
شرکت فرعی	شرکت آرمان پخت	سرمایه پذیر	-	۲۵۴	-	-	۱۶۹	۲۵۴	-	-
		جمع	-	۲۵۴	-	-	۱۶۹	۲۵۴	-	-
جمع کل	جمع کل	جمع کل	جمع کل	جمع کل	جمع کل	جمع کل	۷,۹۴۷	۴۳۴,۱۸۷	۲,۴۹۰,۴۷۲	۲,۴۹۰,۴۷۲

۲۵-۲ - ارزش صفحه معاملات فوق علاوه بر امتیاز با مبلغ مشابه ندارد.

۲۵-۳ - مانده حساب های تهابی اشخاص وابسته به شرح زیر است :

شرح	نام شخصی وابسته	دریافتی های تجاری	پرداختی های تجاری	سایر پرداختی ها	سود سهام پرداختنی	علی الحساب الزامات	۱۳۹۸		۱۳۹۷	
							طلب	بدهی	طلب	بدهی
شرکت‌های اصلی و نهایی	شرکت سرمایه گذاری آئیه صا	-	-	-	-	-	۷۵۲	-	۷,۲۸۰	-
		جمع	-	-	-	-	-	۷۵۲	۷,۲۸۰	-
شرکت های فرعی	شرکت خدمات بار خلیج فارس	۱۶,۱۵۵	-	۲۰۰,۷۳۰	۱,۴۱۰,۰۶۹	۱,۳۲۷,۸۰۹	۲۹,۸۵۰,۸۰۸	۲۹,۸۵۰,۸۰۸	۲۹,۸۵۰,۸۰۸	۲۹,۸۵۰,۸۰۸
		جمع	۱۶,۱۵۵	-	۲۰۰,۷۳۰	۱,۴۱۰,۰۶۹	۱,۳۲۷,۸۰۹	۲۹,۸۵۰,۸۰۸	۲۹,۸۵۰,۸۰۸	۲۹,۸۵۰,۸۰۸
شرکت وابسته	شرکت آرمان پخت	۹,۱۱۰	-	-	-	-	۹,۱۱۰	-	-	-
		جمع	۹,۱۱۰	-	-	-	-	۹,۱۱۰	-	-
شرکت وابسته	شرکت خدمات هوایی سامان	-	۲۲,۰۲۰	-	-	-	۲۲,۰۲۰	-	-	-
		جمع	-	۲۲,۰۲۰	-	-	-	۲۲,۰۲۰	-	-
جمع کل	جمع کل	۲۵,۲۶۵	۲۲,۰۲۰	۲۰۰,۷۳۰	۱,۴۱۰,۰۶۹	۱,۳۲۷,۸۰۹	۲۹,۸۷۰,۶۲۸	۲۳,۴۴۵	۱,۹۱۲,۹۶۳	

۳۶- تعهدات، بدهی های احتمالی و دارایی های احتمالی
 ۳۶-۱- بدهی های احتمالی شامل موارد زیر است:

مبلغ	میلیون ریال
۶۰۰,۰۰۰	عوارض شهرداری

در سال ۱۳۹۸ شهرداری برخی از شهرها بابت عوارض فروش بلیط در سنوات قبل به مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ میلیون ریال مطالبه نموده که مورد اعتراض شرکت هواپیمایی آسمان قرار گرفته است.

۳۶-۲- در پی سقوط یک فروند هواپیمای بوئینگ ۲۰۰-۷۲۷ در سال ۱۳۷۸ متعلق به شرکت هواپیمایی فرقیزستان اینک ایر در مسیر بیشکک-تهران که منجر به کشته و زخمی شدن ۸۴ نفر از مسافران (به اضافه ۶ نفر کروز جمعاً ۹۰ نفر) گردید، شرکت هواپیمایی آسمان به عنوان متصدی حمل و نقل قراردادی (CONTRACTING CARRIER) مسئول جبران خسارت به بازماندگان متوفیان و مجروحان گردید. تا تاریخ تایید صورتهای مالی با پرداخت مبلغ ۲۸,۸۴۷ میلیون ریال موفق به اخذ رضایت و وکالت از بازماندگان ۴۰ نفر متوفی و ۹ نفر مجروحین سانحه شده و جهت بازبافت خسارت پرداختی از شرکت هواپیمایی اینک ایر بعنوان عامل حمل و نقل (ACTUAL CARRIE) و مسئول اصلی سانحه از طریق مراجعه به مؤسسات حقوقی بین المللی معتبر در سوئیس مقدمات طرح دعوی را فراهم نموده است. شایان ذکر است که ۲۳ نفر اتباع قرقیزستان، یک نفر تبعه ترکیه، یک نفر تبعه چین و همچنین ۶ نفر خدمه پروازی تاکنون علیه شرکت آسمان پرونده ای طرح نموده اند. لذا به استناد ماده ۲۹ کنوانسیون ورشو و لحاظ اینکه پرواز نیز بین المللی بوده ادعاهای آنان مشمول مرور زمان می باشد. در صورت طرح دعوی علیه شرکت توسط اتباع خارجی و صدور رأی جهت پرداخت غرامت برای ۲۳ نفر به شرح فوق بر عینای هر مسافر معادل ۲۱,۴۵۰ دلار آمریکا، براساس شرایط بیمان ۱۹۲۹ ورشو و پروتکل اصلاحی ۱۹۵۵ لاهه (مطالب مندرج شده در جلد بلیط) بدهی احتمالی وجود دارد. ضمناً براساس آخرین اقدامات انجام شده از بابت مطالبه پرداختی تا سقف ۴۰۰,۰۰۰ میلیون ریال خسارت از شرکت بیمه ملت دارای پوشش بیمه ای می باشد.

۳۶-۳- در پی سقوط یک فروند هواپیمای فوکر ۲۸ در سال ۱۳۷۳ در مسیر اصفهان - تهران که منجر به کشته شدن ۶۶ نفر گردید، تعدادی از اولیای دم پس از دریافت غرامت از شرکت بیمه ایران (بیمه گر) بر مبنای هر مسافر به مبلغ ۳۷,۵ میلیون ریال (معادل ۲۴,۴۵۰ دلار آمریکا)، ادعای خود مبنی بر درخواست غرامت بر اساس شرایط بیمان ۱۹۲۹ ورشو و پروتکل اصلاحی ۱۹۵۵ لاهه (مطالب مندرج شده در جلد بلیط) را در مراجع قضایی مطرح و موفق به دریافت رأی از مراجع بدوی و تجدید نظر به نفع خود گردیدند و عملیات اجرایی را جهت وصول آنها آغاز کردند. با پیگیری مسئولین شرکت و با اخذ دستور از مقام عالی ریاست قوه قضائیه پرونده به دیوانعالی کشور ارجاع و با توقف عملیات اجرایی رأی نهایی برای تعدادی از شاکیان با حذف عبارت (هر فرانک معادل ۶۵,۵ میلی گرم طلا یا عبار نهصد هزارم) صادر و شرکت به پرداخت غرامتی در حدود دبه محکوم شده است که در این خصوص در سال ۹۲ مبلغ ۳۲۰ میلیون ریال توسط شعبه ۱۹۱ دادگاه عمومی حقوقی تهران (باقت آباد) از حساب شرکت برداشت گردیده است. درحال حاضر با توجه به رای صادره و تعداد شکات باقی مانده (۱۶ نفر) با نرخ دبه سال ۹۲ هر نفر ۱۵۰۰ میلیون ریال معادل ۲۴۰,۰۰۰ میلیون ریال نظر به اینکه اولیای دم آن ۱۶ نفر مراجعه ای نداشته لذا به نظر می رسد اعتراض از حق نموده باشند و دبه آنان جزو بدهیهای احتمالی محسوب گردد با این حال تعیین اثرات ناشی از ادعای مطروحه در فوق و ادعای احتمالی اولیای دم منوط به صدور رأی از طرف دادگاه صالح می باشد.

۳۶-۴- شرکت فاقد هرگونه دارایی احتمالی میباشد.

۳۷- رویدادهای بعد از تاریخ صورت وضعیت مالی
 با شیوع ویروس کرونا و ادامه آن تا تاریخ صورتهای مالی، در سه ماه ابتدای سال ۱۳۹۹ با کاهش پروازها باعث زیان به مبلغ ۷۰۴,۱۸۸ میلیون ریال با توجه به اسناد ثبت شده در حسابهای شرکت گردیده است.

۳۸- سود سهام پیشنهادی

۳۸-۱- پیشنهاد هیات مدیره برای تقسیم سود، مبلغ ۴,۳۲۳ میلیون ریال است.

۳۸-۲- هیات مدیره با توجه به وضعیت نقدینگی و توان پرداخت سود از جمله وضعیت نقدینگی در حال حاضر و در دوره پرداخت سود، منابع تامین وجوه نقد جهت پرداخت سود، درصد سود تقسیم شده در سال های گذشته، وضعیت پرداخت سود در سال های گذشته از حیث پرداخت به موقع آن طبق برنامه زمانبندی هیات مدیره، وضعیت پرداخت سود در سال های گذشته از حیث پرداخت آن طرف مهلت قانونی و وضعیت انتقال سود به سرمایه از طریق افزایش سرمایه از محل مطالبات در سال های گذشته، و نیز با توجه به قوانین و مقررات موجود و برنامه های آتی شرکت، این پیشنهاد را ارائه نموده است.
 ۳۸-۳- منابع مالی لازم برای پرداخت سود از محل فعالیتهای عملیاتی، بازده سرمایه گذاری ها تامین خواهد شد.